

SINTEZA
obiectiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de lege
pentru modificarea unor acte normative,
cu numărul unic 335/MMPS/2023.

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiectiei/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Cancelaria de Stat</p>	<p>Propunerea de modificare a alineatului (2) la art.15 din Legea nr.547/2003 urmează a fi corelată cu prevederile art.7 lit.b) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern.</p> <p><i>Luarea deciziei asupra modului de organizare și funcționare, structurii și efectivului-limită ale structurilor organizatoriale din sfera de competență a ministerelor, reprezintă una din împuternicirile Guvernului.</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Actualmente art. 15, alin (2) din Legea nr.547/2003 are următorul cuprins: „Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în comun cu autoritățile administrației publice locale, determină efectivul minim necesar de personal al instituțiilor de asistență socială.” Modificarea alineatului respectiv este determinată de reformarea instituțională a sistemului de asistență socială, în rezultatul căreia instituțiile de asistență socială din subordinea raioanelor sunt transferate în subordinea ministerului (direct sau prin intermediul Agențiilor teritoriale de asistență socială). În același timp, în municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia este păstrat sistemul actual, prin urmare acest fapt este luat în considerare la definirea proiectului de lege. Trebuie de asemenea subliniat faptul că efectivul minim este diferit de efectivul <u>limită</u> și este legat de stabilirea standardelor/normativelor necesare pentru prestarea/furnizarea eficientă a măsurilor de asistență socială (de exemplu normativul de locuitori/beneficiari per asistent social sau lucrător social). Este indiscutabil faptul că efectivul-limită al structurilor organizatoriale din sfera de competență a ministerelor, reprezintă una din împuternicirile Guvernului.</p> <p>Totuși pentru evitarea confuziilor, alin (2) al art. 15 în proiectul de lege va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Ministerul Muncii și Protecției Sociale determină efectivul minim necesar de personal al instituțiilor de</p>

		<p>asistență socială din subordinea sa, cu respectarea efectivelor limită aprobate de Guvern.”</p> <p>De asemenea Articolul 15 se completează cu alin. (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Efectivul minim necesar de personal al instituțiilor de asistență socială din municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia se determină de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în comun cu autoritățile publice ale municipiului Chișinău, respectiv - ale UTA Găgăuzia.</p> <p>(2²) Efectivul minim necesar de personal al instituțiilor de asistență socială fondate de autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi este stabilit de acestea în coordonare cu Agenția teritorială de asistență socială respectivă, conform arondării teritoriale.”</p>
Ministerul Educației și Cercetării	Proiectul se susține fără obiecții și propuneri.	
Casa Națională de Asigurări Sociale	<p>Art. XIV din proiect, care include modificări la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se propune a fi exclus.</p> <p><i>În conformitate cu art. 15¹ alin. (1) al Legii asistenței sociale nr.547/2003 din proiect, activitatea individuală în domeniul prestării serviciilor sociale de îngrijire la domiciliu este o formă de organizare a activității profesionale, prin care personalul din domeniul asistenței sociale care prestează astfel de servicii își exercită independent profesiunea și se prezintă în raporturile juridice ca persoană fizică, în baza unui contract de prestări servicii.</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În baza propunerilor/obiecțiilor recepționate în procesul de avizare/consultare publică și a analizei suplimentare, a fost reevaluată inițiativa de a angaja anumite categorii de personal din domeniul asistenței sociale în baza contractului de prestări servicii. În consecință va fi păstrat mecanismul actual de angajare în baza contractului individual de muncă, iar articolele relevante din proiectul legii vor fi revizuite în acest sens (excluse/ajustate după caz).</p>
Casa Națională de Asigurări Sociale	<p>La Art. XV din proiect, de completat cu un subpunct nou, în următoarea redacție: „În art. 4 alin. (9) lit. c) textul „și pentru categoria indicată la alin.(4) lit. l) privind persoanele cu dizabilitate severă cu vârsta de până la 18 ani” se exclude”.</p> <p><i>Ajustarea se efectuează în contextul modificărilor din proiect.</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu vizează obiectul de reglementare a proiectului de lege.</p>

Ministerul Afacerilor Interne	<p>La art. III (Legea asistenței sociale nr.547/2003), în contextul prevederilor Legii nr.45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie și art.54 alin.(1) lit. c) și d) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative se recomandă la art.7 lit.c') din Legea nr.547/2003 substituirea sintagmei „violenta intrafamilială” cu sintagma „violenta în familie”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost introdus un punct nou în proiectul de lege prin care se se substituie sintagma violența intrafamilială” cu sintagma „violenta în familie”, conform propunerii.</p>
Ministerul Afacerilor Interne	<p>Se propune excluderea pct.4 al art. V din proiectul de lege și respectiv amendarea Legii nr.299/2018.</p> <p><i>La pct.4 din art. V (Legea nr.140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți) se menționează că conform art.3 din Legea nr.140/2013, „copil aflat în situație de risc” reprezintă copilul în privința căruia, ca urmare a evaluării, se constată una sau mai multe din situațiile prevăzute la art.8 (în speță, copii sunt supuși violenței, sunt neglijanți, practică vagabondajul, cerșitul, prostituția, părinții copiilor au decedat etc.)</i></p> <p><i>Prin urmare, se subliniază că „copilul expus riscului de a comite infracțiuni sau sunt în conflict cu legea” nu cade sub incidența reglementărilor articolului nominalizat.</i></p> <p><i>Însă, în temeiul rigorilor art.2 lit. a) și b) din Legea nr.299/2018 privind măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant, potrivit căruia subiecții legii prenotate ar fi copii care au săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, dar care nu sunt pasibili de răspundere penală, precum și copii care au săvârșit o faptă prevăzută de legea contravențională, dar care nu sunt pasibili de răspundere contravențională, se prezumă faptul că „copilul expus riscului de a comite infracțiuni sau sunt în conflict cu legea” (indicat în proiectul de lege) ar fi un copil cu comportament deviant.</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Subiectul copiilor aflați în conflict cu legea se află pe agenda Guvernului de o perioadă îndelungată de timp, context în care acesta fiind inclus în cel mai recent document de politici publice în domeniul protecției drepturilor copilului – Hotărârea Guvernului nr. 347 cu privire la Programul național pentru protecția copilului pe anii 2022-2026 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia, care prevede acțiunea specifică nr. 8 ce ține de „Elaborarea cadrului normativ în vederea modificării mecanismelor de colaborare intersectorială în conformitate cu noile modificări ale cadrului normativ și cu situația curentă în domeniul protecției copilului”.</p> <p>Aminim că odată cu adoptarea Legii nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți (în vigoare din anul 2014), categoria copiilor aflați în conflict cu legea a fost vizată prin prisma riscului, indiferent de atingerea vârstei de răspundere penală, cu posibilitatea aplicării Hotărârii Guvernului nr. 270/2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului. Astfel, prin prisma abordării multidimensionale a situației copilului, a fost schimbată paradigma de abordare a situației copilului care a săvârșit o faptă penală/contravenție/infracțiune, și anume tratarea acestuia din perspectiva de infractor în cea a calității de victimă a neglijării și violenței, în toate formele ei. Cu toate</p>

		<p>acestea, în anul 2018 Parlamentul a adoptat Legea nr. 299/2018 din 30.11.2018 privind măsurile și serviciile pentru copii cu comportament deviant (un act normativ ambiguu, care stigmatizează și oferă o perspectivă criminogenă copiilor, care vine în contradicție cu Linile Directoare ONU și cu principiul interesului superior al copilului), care a evidențiat copii aflați în conflict cu legea, care nu fac obiectul răspunderii penale, ca fiind copii cu „comportament deviant” și i-au recunoscut drept o categorie separată, diferită de categoria „copiilor aflați în situație de risc”, fără a o defini, precum și fără a ține cont de caracterul discriminatoriu al acesteia, în ciuda avizelor negative din partea autorității centrale pentru protecția copilului și care nu se conforma standardelor internaționale în acest domeniu. Este de menționat faptul că viziunea autorității centrale pentru protecția copilului (susținută de reprezentanții societății civile), cuprinde etapele introducerii categoriilor de copii vizate expres în prevederile art. 8 al Legii nr. 140/2013 (prevederile vizate de prezentul proiect de lege), abrogării Legii nr. 299/2018 și promovării spre aprobare în Guvern a mecanismul intersectorial de cooperare, reglementat de prevederile art. 5, alin. (3) al Legii nr. 299/2018 privind măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant.</p>
Ministerul Afacerilor Interne	La pct.2 din art. VIII (Legea nr.45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie) se remarcă că art.8 are doar 9 alineate, motiv pentru care, completarea articolului cu alineatul (12) nu este plauzibilă. Așadar, se va revizui modul de modificare a articolului respectiv.	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost corectat. De fapt se completează cu alineatul (10) - eroare tehnică.</p>
Ministerul Afacerilor Interne	La pct.2 din art. IX (Legea nr.137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor), în contextul amendamentului propus la pct.1 din art. IX din proiect, se recomandă completarea cuprinsului normativ al acestora cu sintagma „Ministerul Sănătății”.	<p>Se acceptă.</p> <p>De fapt „Ministerul Sănătății” este deja inclus la pct. 2 de la Art. IX.*</p> <p><i>*Notă: conform sugestiilor din procesul de avizare, lista legilor modificate a fost redată în ordine cronologică, prin urmare numărul Art. corespunzător fiecărei legi modificate</i></p>

		<i>s-a schimbat în proiectul de lege revizuit. Referințele la numărul Art. din acest tabel de sinteză se referă la numărul conform versiunii inițiale trimis spre avizare.</i>
Ministerul Afacerilor Interne	La pct.2 din art. XIV (Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale), potrivit căruia art.17 alin.(1) lit.c ³) se completează cu textul „structurile de asistență socială care contractează din sistemul de asistență socială prevăzut la art.15 alin. (2) din Legea asistenței sociale nr.547/2003,” se recomandă re-examinarea completării în scopul expunerii clare a normei de drept.	Propunerea nu este relevantă, proiectul de lege a fost revizuit. În baza propunerilor/obiecțiilor recepționate în procesul de avizare/consultare publică și a analizei suplimentare, a fost reevaluată inițiativa de a angaja anumite categorii de personal din domeniul asistenței sociale în baza contractului de prestări servicii. În consecință va fi păstrat mecanismul actual de angajare în baza contractului individual de muncă, iar articolele relevante din proiectul legii au fost revăzute în acest sens (excluse/ajustate după caz). Mai concret, în acest caz Art. XIV a fost exclus din proiectul de lege.
Ministerul Afacerilor Interne	Subsecvent, se recomandă revizuirea proiectului de lege în lumina rigorilor art.63 alin.(4) din Legea nr.100/2017, și anume indicarea în ordine cronologică a actelor normative care urmează să fie modificate.	Se acceptă, proiectul a fost revăzut prin prisma Legii nr.100/2017.
Compania Națională de Asigurări în Medicină	Se propune a fi completat pct. 4 din anexa nr.1 al Legii nr.1593/2002 cu următorul text: „precum și personalul care prestează servicii sociale de îngrijire la domiciliu, prevăzut la art.15' alin.(2) din Legea asistenței sociale nr.547/2003 ”. <i>Potrivit prevederilor pct.3 din Legea nr.1593/2002, recompensa constituie orice altă sumă decât salariul, plătită de angajator în folosul angajatului său, precum și alte drepturi și venituri plătite persoanelor fizice.</i>	Propunerea nu este relevantă, proiectul de lege a fost revizuit. În baza propunerilor/obiecțiilor recepționate în procesul de avizare/consultare publică și a analizei suplimentare, a fost reevaluată inițiativa de a angaja anumite categorii de personal din domeniul asistenței sociale în baza contractului de prestări servicii. În consecință va fi păstrat mecanismul actual de angajare în baza contractului individual de muncă, iar articolele relevante din proiectul legii au fost revăzute în acest sens (excluse/ajustate după caz).

<p>Compania Națională de Asigurări în Medicină</p>	<p>Se propune a fi completat la articolul 6 alin.(3) din Legea asistenței sociale nr.547/2003 cu lit.a¹) care va avea următorul cuprins: „a¹) Informația prezentată de către Agenția teritorială de asistență socială/structurile responsabile de asistența socială și protecția drepturilor copilului din municipiul Chișinău/UTA Găgăuzia, pentru personalul care prestează servicii sociale de îngrijire la domiciliu, prevăzut la art.15¹ alin.(2) din Legea asistenței sociale nr.547/2003.”.</p> <p><i>Este inherentă reglementarea mecanismului de activare a statutului de persoană asigurată pentru personalul care prestează servicii sociale de îngrijire la domiciliu, prevăzut la art.15¹ alin.(2) din Legea asistenței sociale nr.547/2003.</i></p>	<p>Propunerea nu este relevantă, proiectul de lege a fost revizuit.</p> <p>În baza propunerilor/obiecțiilor recepționate în procesul de avizare/consultare publică și a analizei suplimentare, a fost reevaluată inițiativa de a angaja anumite categorii de personal din domeniul asistenței sociale în baza contractului de prestări servicii. În consecință va fi păstrat mecanismul actual de angajare în baza contractului individual de muncă, iar articolele relevante din proiectul legii a fost revăzute în acest sens (excluse/ajustate după caz).</p>
<p>Compania Națională de Asigurări în Medicină</p>	<p>Se propune revizuirea prevederilor de la art.III, XIV, XV și sub aspectul corectitudinii normelor de trimitere.</p> <p>La art.III din proiect se va indica „art.4 alin.(4) lit. I) din Legea nr.1585/1998”.</p> <p>Iar la art.XV în redacția propusă la art.4 alin.(9) lit.d) din Legea nr.1585/1998 se va exclude referința la litera m) (categoria de părinte, inclusiv adoptiv, care exercită în mod efectiv creșterea și educarea a patru și mai mulți copii, pentru perioada în care cel puțin un copil are vârsta de până la 18 ani de la art.4 alin.(4) lit.m) al Legii nr.1585/1998).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Normele de trimitere au fost revizuite/corectate.</p> <p>Se acceptă parțial. Punctul 9 de la Art. III din proiectul de lege a fost exclus.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se încadrează în obiectul de reglementare proiectului de lege/obiectivul reformei la această etapă.</p>
<p>Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei</p>	<p>Se propune revizuirea prevederilor de la art.III pct.1 în care nu se regăsesc structurile de pe teritoriul UTA Găgăuzia și municipiul Chișinău.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. III pct 1 propune completarea art. 1 din lege cu definiția unor noțiuni de bază. Nu este justificată definirea noțiunilor decât în cazul în care la momentul adoptării actului se știe cu certitudine că, un termen este pasibil de mai multe interpretări sau dacă se imprimă un alt sens decât cel uzual și se optează pentru o anumită interpretare. Noțiunea de „structuri responsabile de asistența socială și de protecția drepturilor compilor din municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia” utilizate în textul proiectului de lege/în legea</p>

		<p>revizuită nu lasă loc de interpretare și nu necesită o definiție în cadrul legii.</p>
<p>Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei</p>	<p>Se propune la art.III pct.6 să se reflecte într-un articol separat, de exemplu, următorul conținut: „Articolul 13¹. Rolul structurilor teritoriale de asistență socială din UTA Găgăuzia și municipiul Chișinău Funcțiile prevăzute la art. 13 în UTA Găgăuzia și municipiul Chișinău sunt îndeplinite de structurile teritoriale de asistență socială create de autoritățile publice din aceste teritorii”. Sau de a redenumi articolul 13 „Rolul agențiilor teritoriale de asistență socială și al structurilor teritoriale de asistență socială din UTA Găgăuzia și municipiul Chișinău” și de a ajusta textul articolului. <i>Se modifică articolul 13 din lege, potrivit căruia funcțiile care anterior, prin lege, erau de competența autorităților publice locale de nivelul doi, vor fi atribuite Agențiilor Teritoriale de Asistență Socială, iar proiectul nu prevede că pe teritoriul UTA Găgăuzia și Chișinău aceste funcții vor fi exercitate de către structurile de asistență socială ale UTA Găgăuzia și municipiului Chișinău, create de către autoritățile publice locale din aceste teritorii.</i></p>	<p>Se acceptă. Denumirea articolul 13 va fi „Rolul agențiilor teritoriale de asistență socială și al structurilor responsabile de asistență socială și protecția drepturilor copilului din municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia”, iar textul acestuia a fost ajustat în mod corespunzător.</p>
<p>Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei</p>	<p>Se propune ajustarea redacției art. 15 alin. (2). <i>În redacția propusă nu se ține cont de structurile de asistență socială din UTA Găgăuzia și mun. Chișinău, ai căror fondatori sunt autoritățile publice din teritoriile respective, precum și instituțiile de asistență socială subordonate acestora.</i></p>	<p>Se acceptă. A fost completat alineat dedicat mun. Chișinău și UTA Găgăuzia: „(2¹) Efectivul minim necesar de personal al instituțiilor de asistență socială din municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia se determină de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în comun cu autoritățile publice ale municipiului Chișinău, respectiv - ale UTA Găgăuzia.”</p>
<p>Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei</p>	<p>La Art.IV pct.1 se propune ca noțiunea de „unitate de asistență socială” să fie redactată în felul următor: „unitate de asistență socială - unitate organizatorică care activează la nivel comunitar în scopul apropierii serviciilor sociale de beneficiar, înlocuită de către Agenția Teritorială de Asistență Socială/structurile responsabile de asistență</p>	<p>Se acceptă parțial. Art IV, pct. 1 a fost ajustat pentru a ține cont de municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia.</p>

	socială și protecția copilului din municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia”.		
Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei	La art.IV pct.4, se propune în tot textul și titlul art. 9, după cuvintele „Agențiile teritoriale de asistență socială” să se adauge „structurile teritoriale de asistență socială ale UTA Găgăuzia și municipiului Chișinău”, sau să se prevadă un articol separat cu competențele structurilor responsabile de asistența socială și protecția copilului din municipiul Chișinău și UTA Chișinău. <i>La articolul 9, autorul a propus atribuirea competențelor autorităților publice locale de nivelul doi către Agențiile Teritoriale de Asistență Socială, iar proiectul, ca și în cazul modificărilor la Legea 547/2003, omite competențele structurilor de asistență socială din UTA Găgăuzia și municipiul Chișinău. În proiect se menționează doar că aceste instituții sunt furnizori de servicii sociale, în timp ce competența structurilor propriu-zise nu este stipulată în proiect.</i>	Se acceptă. Pct. 4 la Art. IV a fost ajustat ținând cont și de structurile responsabile de asistența socială și protecția drepturilor copilului din municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia.	
Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei	La art. IV, pct. (7) care reflectă modificările aduse la art. 26, alin. (1), litera a) din Legea cu privire la serviciile sociale nr. 123/2010, se precizează următoarele: „la litera a), după cifra „8” se cu completează cu textul „8 ¹ și art.9””, însă prezentul proiect nu conține art.8 ¹	Se acceptă. Art. 26, alin. (1) va avea următorul conținut: ”(1) Serviciile sociale sînt finanțate din: a) bugetul de stat; b) bugetele unităților administrativ-teritoriale; c) sursele proprii ale prestatorilor de servicii sociale; d) alte surse conform legislației”.	
Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei	La art. VIII, pct.2 autorul propune completarea cu alin.(12) pe când articolul respectiv conține doar 9 alineate.	Se acceptă. Eroarea tehnică a fost corectată, de fapt se propune completarea cu alin. (10).	
Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei	La art. X, pct.1 autorul propune modificarea de la punctul art.10 alin.(4) lit. b) textul „organelor de asistență socială” se substituie cu textul „Agențiilor teritoriale de asistență socială/în colaborare cu structurile responsabile de asistența socială din municipiul Chișinău/UTA Găgăuzia”, însă în	Se acceptă. În LP241/2005 (legis.md) pe Legis există inadvertențe în redarea articolului respectiv (litera b) există repetat). Acum s-a luat ca bază versiunea din Moldlex, prin urmare punctul 1 de la Art. X din proiectul legii a fost exclus deoarece	

	lege lit. b) are următorul conținut: „b) coordonează și monitorizează activitatea Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor și a prezumatelor victime ale traficului de ființe umane;”.	propune modificarea unei litere inexistente (în varianta Moldlex).
Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei	La art. XII, necesar de modificat numărul legii din 5 în 60.	Se acceptă. Atât numărul cât și anul a fost corectat - Legea nr.60/2012.
Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei	La art. XIII, pct.6 în care se propun modificări la articolul 6 ¹ necesar de modificat din alin.(2) în alin.(1).	Se acceptă. A fost modificat din alin.(2) în alin.(1).
Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei	La art. XVII, pct.3 în care se propun modificări în Anexa 9 necesar de modificat din „G6047” și „G6048” în „G6050” și „G6051”.	Se acceptă, proiect redactat.
Ministerul Finanțelor	În contextul propunerii de asimilare a funcției ce nu se regăsește în Legea nr. 270/2018, urmează a fi întocmită fișa de evaluare a funcției, completată de instituție, modelul căreia este prezentat în anexa nr. 2 la Regulamentul privind modul de evaluare sistemică și de reevaluare a funcțiilor în sectorul bugetar, aprobat prin anexa nr. 9 la Hotărârea Guvernului nr. 1231/2018, inclusiv copia fișei de post a funcției în cauză.	Se acceptă. Fișele de post au fost prezentate de MMPS către Ministerul Finanțelor.
Ministerul Finanțelor	Clarificarea divergențelor în textul proiectului privind propunerea de modificare la Anexa nr. 9 în tabel, ce ține de poziționarea și atribuirea după poziția „G6034” a pozițiilor „G6047” și „G6048” pe când în tabel se atribuie numeric alte coduri ale funcției ”G6049” și „G6050”. În acest sens, urmează a se vedea și ajusta inclusiv propunerea de includere după pct. 16 din Note, a acestor coduri de funcții la pct.17 din Note la Anexa nr.9, în contextul atribuirii beneficiarilor de sporul lunar pentru grad de calificare.	Se acceptă. Eroarea tehnică a fost corectată în versiunea revizuită a proiectului de lege. Textul corect este: 3. În Anexa nr. 9: după poziția „G6015” se adaugă pozițiile „G6047” , „G6048” și „G6049” cu următorul conținut: ”

		<table><tr><td>G6047</td><td>Asistent social-comunitar</td><td>56</td><td>3,16</td></tr><tr><td>G6048</td><td>Specialist în protecția drepturilor copilului</td><td>56</td><td>3,16</td></tr><tr><td>G6049</td><td>Consilier (de familie, în adicții, victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale)</td><td>56</td><td>3,16</td></tr></table> ” ; după poziția „G6034” se adaugă pozițiile „G6050” și „G6051” cu următorul conținut: ” <table><tr><td>G6050</td><td>Asistent social-comunitar</td><td>48</td><td>2,67</td></tr><tr><td>G6051</td><td>Consilier (de familie, în adicții, victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale)</td><td>48</td><td>2,67</td></tr></table> ” ;	G6047	Asistent social-comunitar	56	3,16	G6048	Specialist în protecția drepturilor copilului	56	3,16	G6049	Consilier (de familie, în adicții, victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale)	56	3,16	G6050	Asistent social-comunitar	48	2,67	G6051	Consilier (de familie, în adicții, victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale)	48	2,67
G6047	Asistent social-comunitar	56	3,16																			
G6048	Specialist în protecția drepturilor copilului	56	3,16																			
G6049	Consilier (de familie, în adicții, victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale)	56	3,16																			
G6050	Asistent social-comunitar	48	2,67																			
G6051	Consilier (de familie, în adicții, victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale)	48	2,67																			
Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități	La Art.I. pentru a fi eficientă, reforma trebuie să fie efectuată la nivelul întregii țări, inclusiv Chișinău și UTA Găgăuzia. <i>Acest fapt va asigura o mai bună evaluare a nevoilor diferitor grupuri vulnerabile și o mai bună planificare și dezvoltare uniformizată a serviciilor la nivel de țară. Totodată, va facilita transferul beneficiarilor din serviciile unei unități teritoriale în serviciile altei unități teritoriale (inclusiv Chișinău și Găgăuzia).</i>	Nu se acceptă (la această etapă). Municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia dispun de un statut juridic special în raport cu restul unităților administrativ-teritoriale din țară. În plus ele sunt unicele unități teritoriale care asigură finanțarea funcțiilor respective din veniturile proprii și transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat (și nu din transferurile de echilibrare/transferuri cu destinație generală). Pe de altă parte, deși direcțiile de asistență socială din municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia nu vor fi subordonate unor structuri nou create, dar competențele acestora vor fi clarificate prin pachetul de reformă, în sensul creării unei mai strânse legături cu MMPS prin clarificarea obligațiilor de coordonare a politicilor implementate.																				
Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități	La Art.III. în pct.2 se recomandă să fie înlocuită lista de beneficiari cu definirea/includerea noțiunii de persoană în dificultate sau persoană vulnerabilă (în corespundere cu definițiile aplicate de organizațiile internaționale).	Nu se acceptă. La această etapă această propunere nu face parte din obiectul de reglementare a proiectului de lege de modificare a unor acte normative (pachetul legislativ primar). Urmează să fie																				

	<i>Acest fapt va permite să nu fie excluși din sistem beneficiarii care acum nu se regăsesc în listă, și totodată va fi evitată dublarea atunci când un beneficiar se găsește în diferite grupuri.</i>	<p>examinată suplimentar în cadrul următoarelor etape de reformă.</p> <p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale planifică în a doua etapă de reformă modificarea Legii 457/2007 care include mai multe noțiuni, inclusiv definirea persoanei în dificultate în corespundere cu recomandările organizațiilor internaționale.</p>
Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități	<p>La Art.III. în pct.6 derogarea va duce la modificarea atribuțiilor MMPS și la crearea unui conflict de interese. Ministerul va elabora politici, va dezvolta și presta direct servicii conform politicilor și totodată va monitoriza calitatea serviciilor prestate.</p> <p>Agențiile teritoriale de asistență socială ar trebui să dispună de un organ central independent, care să substituie ANAS (Agenția serviciilor sociale cu specializare înaltă).</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Derogarea de la punctul 6, din Art. III din proiectul legii, a fost revizuit pentru că de fapt ATAS sunt autorități administrative la fel ca și alte autorități administrative din subordinea ministerelor, prin urmare derogarea respectivă nu este necesară în forma dată.</p> <p>Derogarea va avea următorul cuprins: „Prin derogare de la prevederile art. 14, alin (6) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, Agențiile teritoriale de asistență socială sunt organizate teritorial, pentru un anumit număr de raioane, în modul stabilit de către Guvern, sub forma autorităților administrative din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.”</p> <p>În plus, sunt necesare următoarele clarificări. Art. 14, alin (6) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate se referă la situația când este creată o singură autoritate administrativă/Agenție, care la rândul său are subdiviziuni teritoriale, cu sau fără personalitate juridică. Prin urmare ele trebuie să aibă un organ central. Spre deosebire de această situație, în cadrul reformei Restart și al acestui proiect de lege se propune crearea a nouă Agenții teritoriale de asistență socială, fiecare din ele având personalitate juridică, mai exact fiecare Agenție în parte va fi o autoritate administrativă din subordinea ministerului. Prin urmare derogarea nu constă în faptul că Agențiile nu vor avea un organ central, ci în faptul că acestea vor fi amplasate regional, dar direct sub forma unor autorități administrative (Agenții). Acest lucru a fost decis/necesar (în comparație cu crearea unei singure Agenții cu mai multe subdiviziuni</p>

<p>Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități</p>		<p>teritoriale) pentru a asigura un grad mai sporit de autonomie și pentru mai multe capacități și posibilitatea de adaptare mai eficientă la specificul regional/local.</p>
<p>Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități</p>	<p>La Art.III. în pct.8 sunt necesare următoarele clarificări:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Personalul din aceste servicii va fi asigurat cu un contract de prestări servicii pentru toate orele lucrate, inclusiv zilele de odihnă și nopțile; 2. Personalul va beneficia de concedii de boală și concedii anuale; 3. Modul de angajare a acestor persoane: patenta sau Întreprindere Individuală? 4. Care este mecanismul de acreditare a acestor prestatori de servicii? În perioada actuală ei sunt parte a serviciului de asistență personală și de asistență parentală profesionistă iar Direcția este acreditată pentru prestarea acestui serviciu. 5. Mecanismul de capacitate a acestor prestatori de servicii. <p><i>Asistentul personal, asistentul familial și asistentul parental profesionist locuiesc împreună cu beneficiarul de servicii. În contextul în care ei acordă servicii persoanelor cu dizabilitate severă, activitatea lor de muncă nu se limitează la 8 ore cu pauze. De asemenea ei au grijă de beneficiar și în zilele de odihnă, și în zilele de vacanță.</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În baza propunerilor/obiecțiilor recepționate în procesul de avizare/consultare publică și a analizei suplimentare, a fost reevaluată inițiativa de a angaja anumite categorii de personal din domeniul asistenței sociale în baza contractului de prestări servicii. În consecință va fi păstrat mecanismul actual de angajare în baza contractului individual de muncă, iar articolele relevante din proiectul legii au fost revăzute în acest sens (excluse/ajustate după caz).</p>
<p>Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități</p>	<p>La Art.III. în pct.11 se consideră oportun finanțarea serviciilor sociale prin intermediul organului central al Agențiilor teritoriale de asistență socială (de ex. Agenția serviciilor sociale cu specializare înaltă).</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>A se vedea mai sus explicațiile privind derogarea de la Art. 14, alin (6) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate</p>
<p>Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități</p>	<p>La Art.IV în pct.3 este necesară o delimitare de atribuții între Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Agenția serviciilor sociale cu specializare înaltă pentru a evita derogarea de la Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate și a evita conflictele de interes (dezvoltare/monitorizare politici, dezvoltare /prestare /acreditare servicii sociale).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La articolul 8, alin. (1) litera f) va avea următorul cuprins:</p> <p>f) asigură gestionarea prestării serviciilor sociale cu specializare înaltă și, prin Agenția de gestionare a serviciilor sociale cu specializare înaltă, în caz de necesitate, contractează prestatori de servicii sociale cu specializare înaltă, dacă prestarea serviciilor respective nu poate fi</p>

		<p>organizată/gestionată de autoritățile administrației publice locale.</p> <p>Suplimentar: Delimitarea atribuțiilor între Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Agenția serviciilor sociale cu specializare înaltă constituie domeniu reglementat prin modificările operate în Art. III, punctele 4 și 5. (modificări incluse la Legea 457/2007).</p>
Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități	<p>La Art.IV în pct.4 este necesară clarificarea mecanismului intersectorial de cooperare și atribuțiile Agențiilor în acest sens.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Delimitarea mai clară va avea loc în cadrul normativ secundar de implementare a legii (în regulamentul ATAS și propunerile de modificare a Hotărârilor de Guvern care reglementează mecanismele de cooperare intersectorială).</p>
Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități	<p>La Art.IV în pct.5 se propune schimbarea denumirii pachetului de servicii sociale. Astfel, denumirea modificată este Pachetul de servicii sociale garantate de stat.</p> <p>(3) Se consideră necesar de a stabili pachetul de servicii sociale garantate de stat în baza evaluării nevoilor grupurilor țintă. Este necesar de elaborat un mecanism de evaluare a nevoilor grupurilor țintă, precum și de indicat periodicitatea evaluării.</p> <p>(4) Care a fost fundamentarea criteriilor? Este necesară o explicare mai clară a criteriilor de selectare a serviciilor, inclusiv din perspectiva nevoilor beneficiarilor și a actualității și importanței problemei care va fi soluționată.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Conceptul „Pachetul minim de servicii” va fi înlocuit cu „Servicii sociale de bază”.</p> <p>Modul de aplicare a criteriilor de selectare a serviciilor va fi reglementat prin act normativ secundar (Hotărâre de Guvern sau Ordin al ministrului), care va fi consultat cu societatea civilă.</p>
Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități	<p>La Art.XII în pct.7 Consiliul Național pentru Determinarea dizabilității are misiunea de a asigura realizarea prevederilor actelor normative privind determinarea gradului de dizabilitate. Consiliul nu poate avea atribuția de monitorizare a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități. Conform Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități monitorizarea trebuie efectuată de o entitate independentă.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă (CNDDCM) va asigura colectarea, analiza și raportarea datelor cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități. Totodată, HG nr.1033/2016 prevede modalitatea de monitorizare a implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, realizată periodic (o dată la 4 ani). În schimb, CNDDCM va asigura cu date statistice sintetizate anual, care vor servi la evaluarea și dezvoltarea politicilor în sensul asigurării drepturilor persoanelor cu dizabilități.</p>

		<p>Redacția nouă a pct.7 din Art.XII: „La articolul 55, alineatul (1) sintagma „de asemenea” se exclude, iar după sintagma „acestor persoane” se completează cu textul „, inclusiv prin intermediul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să colecteze, analizeze și raporteze anual conform Matricei de indicatori, aprobată de Guvern, date statistice cu privire la persoanele cu dizabilități.”</p>
<p>Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități</p>	<p>La Art.XII în pct.9 se propune de a include o prevedere adițională care să stipuleze instituția responsabilă de monitorizare a implementării programelor locale de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Art.55, alin. (5) stabilește atribuțiile Ministerului Muncii și Protecției Sociale de a solicita informații/rapoarte inclusiv de la autoritățile publice locale, pentru evaluarea sistemului de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități. Totodată, art. 54 stabilește că monitorizarea implementării și promovării politicii naționale privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități este realizată de Consiliul național pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, iar autoritățile publice locale sunt membri ai acestuia.</p>
<p>Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități</p>	<p>La Art.XIII în pct.3 se consideră că serviciul social de suport monetar și serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii trebuie inclus în pachetul de servicii garantate de stat deoarece constituie unul din serviciile de bază care contribuie la prevenirea separării copiilor de părinți și la reintegrarea copiilor/adulților dezinstuționalizați.</p> <p><i>Finanțarea acestui serviciu din Mijloacele Fondului de susținere creează riscuri sporite de închidere a acestui serviciu în contextul surselor financiare limitate.</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Conținutul pachetului de servicii garantate de stat nu face obiectul prezentului proiect de lege. Serviciile sociale care vor face parte din pachetul de servicii sociale de bază vor fi identificate la etapa elaborării cadrului normativ respectiv. MMPS susține trecerea finanțării serviciilor de suport monetar și sprijin pentru familiile cu copii de la Fondul de Susținere a Populației la bugetul de stat.</p>
<p>Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Iaoveni</p>	<p>Se propune completarea Art. XX cu următorul cuprins: „(5) Prin derogare de la prevederile art. 29, 31 și 32 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, persoanele care sunt angajate în baza contractului individual de muncă în cadrul actualelor structuri teritoriale de asistență socială din subordinea consiliilor raionale, și ale căror activități au fost stabilite și</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost inclus în dispoziții finale și tranzitorii.</p>

	avizate ca funcții publice în cadrul Agențiilor Teritoriale de Asistență Sociale, în condițiile art. 67 din Legea nr. 158/2008, pot fi numite în funcțiile publice respective cu respectarea condițiilor stabilite la art. 27 din Legea nr.158/2008, fără perioadă de probă pentru funcționarul public debutant, cu depunerea jurământului funcționarului public în termen de 10 zile de la numirea în funcție.”	
Ministerul Justiției	<p>La Art.III în pct. 1, prin care se propune completarea art. 1 cu noțiuni noi, dispoziția de completare se va reda în felul următor: „se completează cu noțiunile „Agenția serviciilor sociale cu specializare înaltă”, „agenție teritorială de asistență socială” și „structură teritorială de asistență socială” cu următorul cuprins:”.</p> <p>Totodată, cu referire la noțiunea de „agenție teritorială de asistență socială”, semnalăm că prezintă neclaritate statutul juridic al agenției respective, atât în raport cu prevederile Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, cât și în raport cu definirea noțiunii de „Agenția serviciilor sociale cu specializare înaltă”, care, la fel, este autoritate administrativă în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.</p> <p>La Art.III în pct. 2 autorul proiectului nu a argumentat necesitatea includerii în calitate de beneficiar de asistență socială martorii infracțiunilor. Or, în nota informativă se menționează despre importanța acordării asistenței sociale martorilor minori.</p> <p>Complementar, art. 90 din <i>Codul de procedură penală</i>, <i>potrivit căruia, martorul este persoana citată în această</i></p>	<p>Se acceptă. Suplimentar, denumirea Agenției va fi modificată - Agenția de gestionare a serviciilor sociale cu specializare înaltă.</p> <p>Se acceptă parțial. Ambele entități invocate în comentariu au statut de autoritate administrativă din subordinea ministerului - atât „Agenția serviciilor sociale cu specializare înaltă” cât și viitoarele Agenții teritoriale de asistență socială. Prin urmare statutul lor juridic va fi unul identic, cu deosebirea că Agențiile teritoriale de asistență socială vor fi nouă entități - autorități administrative din subordinea ministerului care vor avea arondate anumite raioane (va fi detaliat în HG de constituire a acestor agenții, prin care va fi aprobat regulamentul acestora, structura, efectivele limită și organigramele.) În același timp, derogarea de 14, alin (6) din Legea nr. 98/2012 a fost revăzută ținând cont de cele menționate mai sus.</p> <p>Nu se acceptă. Nu ține de obiectul de reglementare a prezentului proiect.</p>

	<p><i>calitate de organul de urmărire penală sau de instanță, precum și persoana care face declarații, în modul prevăzut de prezentul cod, în calitate de martor. Ca martori pot fi citate persoane care posedă informații cu privire la vreo circumstanță care urmează să fie constatată în cauză.</i></p> <p>În context, nu ar fi rezonabil de a include în calitate de beneficiar de asistență socială martorii tuturor categoriilor de infracțiuni (ușoare, mai puțin grave, deosebit de grave și excepțional de grave).</p> <p>Subsidiar, norma propusă la lit. i¹) art.7 urmează a fi revizuită gramatical.</p> <p>La Art.III în pct. 5 și alte situații similare, în scopul respectării exigențelor de redactare a actului normativ, se propune de a exclude cuvântul „nou” din redacția privind intenția normativă de completa actul normativ cu un articol.</p> <p>La Art.III în pct. 8 norma propusă la art. 15 alin. (1) lit. d) nu este clară în ceea ce privește sintagma „studii superioare sau profesionale și competență în alte domenii”. Prin urmare, se propune reformularea acesteia.</p> <p>Complementar la art. 15, pentru previzibilitatea alin. (2) necesar reformularea normei propuse, cu redarea atribuțiilor Ministerului Muncii și Protecției Sociale sub formă a două elemente structurale numerotate cu litere.</p> <p>La Art.III în pct. 11, pentru claritatea normei juridice, se recomandă revizuirea sintagmei „pornind de la bugetul anual” din norma propusă la alin. (2) al art. 23.</p>
<p>Se acceptă. Norma a fost exclusă în contextul propunerii de mai sus.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Cuvântul „profesionale” se înlocuiește cu cuvintele „profesional-tehnice”</p> <p>Se acceptă. A se vedea răspunsul la propunerea Cancelariei de stat la articolul respectiv din lege.</p> <p>Se acceptă. Pct. 11 de la Art. III va avea următorul cuprins: „La articolul 23: alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în limita bugetului anual aprobat, asigură finanțare, precum și baza materială necesară pentru organizarea și funcționarea Agențiilor teritoriale de asistență socială, pentru acordarea</p>	

	serviciilor sociale proprii, și sprijină acțiunile de asistență socială întreprinse de persoanele fizice și juridice, de instituțiile de cult recunoscute în Republica Moldova și de organizațiile societății civile. se completează cu un alineatele (2 ¹) și (2 ²), cu următorul cuprins: „(2 ¹) Autoritățile publice ale municipiului Chișinău și ale UTA Găgăuzia, în limita bugetelor aprobate și conform prevederilor legislației, asigură finanțare, precum și baza materială necesară pentru organizarea și funcționarea structurilor responsabile de asistența socială și protecția drepturilor copilului a municipiului Chișinău, respectiv a UTA Găgăuzia, pentru acordarea serviciilor sociale proprii, și sprijină acțiunile de asistență socială întreprinse de persoanele fizice și juridice, de instituțiile de cult recunoscute în Republica Moldova și de organizațiile societății civile pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale respective. (2 ²) Autoritățile administrației publice locale asigură gestionarea cheltuielilor obținute prin transferuri cu destinație specială pentru realizarea competențelor delegate în domeniul asistenței sociale.”
La Art. IV la pct. 2 se va redacta intenția normativă de modificarea a literelor a) și b) ale art. 7 alin. (2). La pct. 4 modificarea alineatelor (1) și (2) ale art. 9 se va reda într-o singură dispoziție. Complementar, la art. 9 alin. (3), în scopul redării unei clarități, cuvântul „Agențiile” se va substitui cu cuvintele „Agențiile teritoriale de asistență teritorială”.	<p>Nu se acceptă. Propunerea/obiecția nu este clară. După analiza repetată a prevederilor respective autorul confirmă corespunderea acestora intenției normative și conceptului reformei.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Art. 9, alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) În exercitarea funcțiilor lor, Agențiile teritoriale de asistență socială și structurile responsabile de asistența socială și protecția drepturilor copilului a municipiului Chișinău și UTA Găgăuzia, beneficiază necondiționat, după</p>

	<p>La pct. 5 normele juridice propuse la art. 20¹ nu respectă succesiunea logică a ideilor articolelor anterioare, prin urmare, se recomandă redarea acestora în art. 19¹.</p> <p>La fel, se propune de a exclude din conținutul alin. (3) al art.20¹ a textului „elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale și aprobat de Guvern.”.</p> <p>La pct. 7, prin care se propune completarea art. 26 alin. (1) lit. a) după cifra „8” cu textul „8¹ și art. 9”, se atenționează că Legea nr. 123/2010 nu conține art. 8¹, precum și prin proiectul examinat nu a fost propus astfel de articol.</p>	<p>caz, de susținerea poliției, instituțiilor publice din domeniul educației, sănătății și din alte domenii.”</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă Art. 26, alin. (1) va avea următorul conținut: ”(1) Serviciile sociale sînt finanțate din: a) bugetul de stat; b) bugetele unităților administrativ-teritoriale; c) sursele proprii ale prestatorilor de servicii sociale; d) alte surse conform legislației”.</p>
Ministerul Justiției	<p>La Art. V în pct. 1, pentru corectitudinea exprimării intenției normative de a expune noțiunile într-o nouă redacție, se va utiliza formula consacrată de legislație „va avea următorul cuprins:”. Obiecția este valabilă inclusiv altor situații similare din proiect.</p> <p>La pct. 4 este necesar revizuirea normei în raport cu prevederile Legii nr. 299/2018 privind măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant. Astfel, cuvintele “sînt în conflict cu legea “ urnează a fi substituite cu cuvintele “copii cu comportament deviant”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Prin prisma abordării multidimensionale a situației copilului, a fost schimbată paradigma de abordare a situației copilului care a săvârșit o faptă penală/contravenție/infracțiune, și anume tratarea acestuia din perspectiva de infractor în cea a calității de victimă a neglijării și violenței, în toate formele ei, reglementate în Legea nr. 140/2013. Cu toate acestea, în anul 2018 Parlamentul a adoptat Legea nr. 299/2018 din 30.11.2018 privind măsurile și serviciile pentru copii cu comportament deviant (un act normativ ambiguu, care stigmatizează și oferă o perspectivă criminogenă copiilor, care vine în contradicție</p>

		<p>cu Linile Directoare ONU și cu principiul interesului superior al copilului), care a evidențiat copiii aflați în conflict cu legea, care nu fac obiectul răspunderii penale, ca fiind copii cu „comportament deviant” și i-au recunoscut drept o categorie separată, diferită de categoria „copiilor aflați în situație de risc”, fără a o defini, precum și fără a ține cont de caracterul discriminatoriu al acesteia, în ciuda avizelor negative din partea autorității centrale pentru protecția copilului și care nu se conforma standardelor internaționale în acest domeniu. Este de menționat faptul că viziunea autorității centrale pentru protecția copilului (susținută de reprezentanții societății civile), cuprinde etapele introducerii categoriilor de copii vizate expres în prevederile art. 8 al Legii nr. 140/2013 (prevederile vizate de prezentul proiect de lege), abrogării Legii nr. 299/2018 și promovării spre aprobare în Guvern a mecanismul intersectorial de cooperare, reglementat de prevederile art. 5, alin. (3) al Legii nr. 299/2018 privind măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant.</p>
Ministerul Justiției	La Art. VIII în pct. 1, pentru asigurarea unui stil juridic specific normativ, se recomandă reformularea normei cu excluderea textului „după lit. a)”. La fel, în conformitate cu uzanțele de tehnică legislativă, cuvântul „sintagma” se utilizează cu referire la un grup de două sau mai multe cuvinte între care există raporturi de subordonare; cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”. Obiecția este valabilă inclusiv altor situații similare din proiect.	Se acceptă.
	La pct. 2 potrivit regulilor tehnicii legislative intenția normativă propusă la art. 8 alin. (3) se va reda utilizând	Se acceptă.

	<p>formula „textul „...” se substituie cu textul „...”, iar în cazul completării normei cu cuvinte se va utiliza formula „se completează cu cuvintele”. La fel, dispoziția de modificare a lit. j) se va reda într-un alineat separat.</p> <p>Pentru previzibilitatea normelor juridice, se recomandă revizuirea dispozițiilor propuse la alin. (12) al art. 8. Astfel, în conținutul propus lipsește activitatea Agenției în domeniul reabilitării victimelor infracțiunii.</p> <p>Subsidiar, la lit.c) în expresia „cu alți reprezentanți” se recomandă de a exclude cuvintele „cu alți”, iar expresia „care să” urmează a fi reformulată.</p> <p>Totodată, art. 8 din legea supusă amendării are 9 alineate, prin urmare articolul respectiv urmează a fi completat cu alineatul 10, dar nu cu alineatul 12.</p>	<p>Nu se acceptă. Atribuțiile Agențiilor sunt prevăzute în mod general, tipurile de măsuri de asistență socială urmînd să fie detaliate în legislația sectorială și cea secundară.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Eroarea tehnică a fost corectată.</p>
Ministerul Justiției	La Art. X se recomandă revizuirea textului amendamentelor propuse cu indicarea exactă a elementelor structurale supuse amendării.	Se acceptă. La Art. X pct. 1 a fost exclus.
Ministerul Justiției	<p>La Art. XII se va înlătura eroarea la indicarea numărului și anul adoptării legii supusă modificării, prin substituirea textului „nr. 5/2006” cu textul „nr. 60/2012”.</p> <p>La pct. 3 expresia „se adaugă textul” se va substitui cu expresia „se completează cu textul”. Obiecția este valabilă inclusiv altor situații similare din proiect.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
Ministerul Justiției	<p>La Art. XIII în dispoziția de modificare se va corecta anul sursei publicării Legii nr. 817/2000, prin substituirea cifrelor „2012” cu cifrele „2000”.</p> <p>La pct. 1 se va revizui din punct de vedere redacțional amendamentul ce vizează art.1, pentru integrarea armonioasă în conținutul normei a expresiei „se exclude”.</p>	Nu se acceptă. Legea nr.827/2000 a fost exclusă din proiect.

	<p>La pct. 5, pentru asigurarea clarității normei juridice, se recomandă reformularea expresiei „sau ori de câte ori este prevăzut în procedurile de raportare” în conținutul textului propus la alin. (2) al art. 6.</p> <p>La pct. 6, prin care se modifică art. 6¹, textul „alineatul (2)” se va substitui cu textul „alineatul (1)”, în vederea corectării referinței eronate.</p>	
Ministerul Justiției	La Art. XIV în dispoziția de modificare a pct. 1 cuvântul „alineatul” se va substitui cu cuvântul „punctul”.	<p>Se acceptă.</p> <p>Punctele respective au fost excluse din proiect. În baza propunerilor/obiecțiilor recepționate în procesul de avizare/consultare publică și a analizei suplimentare, a fost reevaluată inițiativa de a angaja anumite categorii de personal din domeniul asistenței sociale în baza contractului de prestări servicii. În consecință va fi păstrat mecanismul actual de angajare în baza contractului individual de muncă, iar articolele relevante din proiectul legii au fost revăzute în acest sens (excluse/ajustate după caz).</p>
Ministerul Justiției	<p>La Art. XVI pentru asigurarea unui stil juridic specific normativ, recomandăm excluderea expresiei „după punctul 4”.</p> <p>La fel, atenționăm că, lista personalului din sistemul de asistență socială este prevăzută în art. 15¹ alin. (2) din Legea asistenței sociale nr. 547/2003 în redacția propusă de autor în proiectul respectiv.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
Ministerul Justiției	La Art. XVIII dispoziția de modificare se va indica sursa republicării legii, conform rigorilor de tehnică legislativă, după cum urmează: „(republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 384-395, art. 612)”.	Se acceptă.

<p>Ministerul Justiției</p>	<p>La Art. XIX, modificările propuse în Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 nu pot fi susținute din punct de vedere conceptual, întrucât în sensul legii enunțate (art. 1), prin expropriere se înțelege transferul de bunuri și de drepturi patrimoniale din proprietate privată în proprietate publică, transferul către stat de bunuri proprietate publică ce aparțin unei unități administrativ-teritoriale sau, după caz, cedarea către stat sau către o unitate administrativ-teritorială a drepturilor patrimoniale în scopul efectuării de lucrări pentru cauză de utilitate publică de interes național sau de interes local, în condițiile prevăzute de lege, după o dreaptă și prealabilă despăgubire. La art. 5 alin. (1) din aceeași lege sunt enumerate lucrările considerate de utilitate publică, iar alin. (2) prevede expres că utilitatea publică se declară pentru lucrări de interes național sau de interes local.</p> <p>Totodată, se va ține cont că exproprieria este una din cele mai severe măsuri care poate fi luată cu privire la dreptul de proprietate privată, deoarece nu este doar o simplă limitare a dreptului, ci duce la pierderea acestuia (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 30/2016 (despăgubirea în caz de expropriere pentru utilitate publică), § 52).</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. XIX va fi de asemenea completat cu o dispoziție de modificare a art. 1 după cum urmează:</p> <p>I. Articolul 1 se completează cu enunțul „De asemenea, prin expropriere se înțelege și transferul către stat de bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale de nivel al doilea necesare pentru organizarea și prestarea de către stat a serviciilor sociale, precum și a altor activități de asistență socială.”</p> <p>Cît privește art. 5, în proiectul legii se propune modificarea și completarea acestuia pentru a include și posibilitatea declarării utilității publice și pentru servicii sociale și alte activități de asistență socială.</p> <p>De asemenea, în vederea limitării posibilităților de utilizarea abuzivă/extinsivă a instrumentului de expropriere pe cauză de utilitate publică a bunurilor imobile necesare pentru organizarea de către stat a serviciilor sociale se propune completarea articolului 6 din lege cu alineatul 3 cu următorul conținut:</p> <p>se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>a) „(3) Declararea utilității publice a serviciilor sociale în vederea inițierii procedurii de expropriere pentru cauză de utilitate publică a dreptului de proprietate sau folosință asupra imobilelor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale de nivel al doilea se face cu respectarea următoarelor condiții:</p> <p>b) bunul imobil respectiv era folosit la data de 1 iulie 2023 pentru asigurarea prestării serviciului social/serviciilor sociale în cauză de către autoritățile administrației publice locale ale raionului în cauză;</p> <p>c) autoritățile administrației publice locale ale raionului în cauză au refuzat semnarea unui contract de comodat sau, după caz, transmiterea în proprietatea statului a bunului respectiv;</p> <p>d) bunul imobil respectiv este necesar pentru prestarea serviciului social, în cazul netransmiterii dreptului</p>
------------------------------------	---	---

		<p>de folosință sau proprietate fiind pus în pericol interesul suprem al beneficiarilor de servicii sociale;</p> <p>e) relocarea serviciilor sociale respective în alt imobil nu este posibilă sau, ținând cont de interesul beneficiarilor serviciilor sociale respective - inoportună”.</p> <p>De asemenea au fost ajustate și alte prevederi în proiectul legii pentru a limita sfera de aplicare doar pentru bunurile aflate în proprietatea APL de nivelul al doilea. Eventuala expropriere pentru cauză publică a acestor imobile (dreptul de proprietate sau folosință) este justificat de transferul de competenței și responsabilității de prestare a serviciilor respective de la raioane către viitoarele Agenții teritoriale de asistență socială. În plus, multe din imobilele respective utilizate în prestarea serviciilor sociale au fost la rândul lor donate raioanelor de către partenerii de dezvoltare sau transmise gratuit de către stat unităților administrativ-teritoriale respective. Considerăm că procedura de expropriere pe cauză de utilitate publică, inclusiv cu modificările introduse mai sus, vor asigura suficiente mecanisme de asigurare a echității și legalității.</p>
Ministerul Justiției	La Art. XX exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea lor în text, la prima folosire. Prin urmare, propunem reformularea normei.	<p>Se acceptă.</p> <p>Abrevierea „ATAS” a fost substituită cu cuvintele „Agenției teritoriale de asistență socială”</p>
Ministerul Sănătății	La art. III în redacția normei propuse la art.15 ¹ alin.(5) din Legea asistenței sociale nr. 547/2003 textul „art. 4 alin.(1) lit.1)” se va substitui cu textul „art.4 alin.(4) lit.1)”.	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Urmare a acceptării propunerilor altor participanți la procesul de avizare și de la consultările publice, în rezultatul cărora a fost revăzută propunerea de a angaja personalul respectiv în baza contractului de prestări de servicii. Persoanele respective vor fi în continuare angajate în baza contractului individual de muncă. Proiectul legii a fost ajustat în mod corespunzător.</p>
Ministerul Sănătății	La art. XV în redacția propusă la art. 4 alin. (9) lit. d) din Legea nr. 1585/1998 se va exclude referința la lit. m).	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu face parte din obiectul de reglementare și obiectivul legii/conceptului reformei.</p>

Ministerul Sănătății	<p>La art. XVI în redacția propusă la art.15 alin.(2) din Legea asistenței sociale nr. 547/2003 se va indica art.15¹ și nu art.15 după cum este indicat.</p> <p>Totodată, considerăm necesar de a reglementa mecanismul de activare a statutului de persoană asigurată pentru personalul care prestează servicii sociale de îngrijire la domiciliu, prevăzute în proiect la art. 15¹ alin. (2) din Legea asistenței sociale nr. 547/2003. Prin urmare, propunem reglementarea la art. 6 alin. (3) din Legea nr.1585/1998 a temeiului acordării statutului de persoană asigurată pentru personalul respectiv. Astfel, articolul 6 alin. (3) se va completa cu lit.a¹) care va avea următorul cuprins: „a¹) Informația prezentată de către Agenția teritorială de asistență socială/structurile responsabile de asistența socială și protecția drepturilor copilului din municipiul Chișinău/UTA Găgăuzia, pentru personalul care prestează servicii sociale de îngrijire la domiciliu, prevăzut la art. 15¹ alin. (2) din Legea asistenței sociale nr. 547/2003;”.</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost înlocuit cu art. 15, alin. (1).</p> <p>Se acceptă parțial. Urmare a acceptării propunerilor altor participanți la procesul de avizare și de la consultările publice, în rezultatul cărora a fost revăzută propunerea de a angaja personalul respectiv în baza contractului de prestări de servicii. Persoanele respective vor fi în continuare angajate în baza contractului individual de muncă. Proiectul legii a fost ajustat în mod corespunzător.</p>
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova	<p>La Art. III. la pct.6 în redacția propusă la art.13 privind completarea cu un nou alin.(4), stabilește că, prin derogare de la prevederile art.14, alin. (6) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, Agențiile teritoriale de asistență socială sunt organizate direct în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, fără să dispună de un organ central. În acest sens, este judicios de argumentat necesitatea derogării propuse, cu descrierea avantajelor, impactului organizării Agențiilor teritoriale de asistență socială, în subordinea MMPS, fără să dispună de un organ central.</p>	<p>Se acceptă. Derogarea de la punctul 6, din Art. III din proiectul legii, a fost revizuit pentru că de fapt ATAS sunt autorități administrative la fel ca și alte autorități administrative din subordinea ministerelor, prin urmare derogarea respectivă nu este necesară în forma dată. Derogarea va avea următorul cuprins: „Prin derogare de la prevederile art. 14, alin (6) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, Agențiile teritoriale de asistență socială sunt organizate teritorial, pentru un anumit număr de raioane, în modul stabilit de către Guvern, sub forma autorităților administrative din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.” În plus, sunt necesare următoarele clarificări. Art. 14, alin (6) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate se referă la situația când este creată o singură autoritate administrativ/Agenție, care la rândul său are</p>

		<p>subdiviziuni teritoriale, cu sau fără personalitate juridică. Prin urmare ele trebuie să aibă un organ central. Spre deosebire de această situație, în cadrul reformei Restart și al acestui proiect de lege se propune crearea a nouă Agenții teritoriale de asistență socială, fiecare din ele având personalitate juridică, mai exact fiecare Agenție în parte va fi o autoritate administrativă din subordinea ministerului. Prin urmare derogarea nu constă în faptul că Agențiile nu vor avea un organ central, ci în faptul că acestea vor fi amplasate regional, dar direct sub forma unor autorități administrative (Agenții). Acest lucru a fost decis/necesar (în comparație cu crearea unei singure Agenții cu mai multe subdiviziuni teritoriale) pentru a asigura un grad mai sporit de autonomie și pentru mai multe capacități și posibilitatea de adaptare mai eficientă la specificul regional/local.</p>
<p>Agencia de Guvernare Electronica</p>	<p>La art. XII din proiectul de lege:</p> <p>1. În alineatul unu, de făcut trimiterea corectă la numărul, data adopției și denumirea actului normativ ce se propune spre modificare – Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.</p> <p>2. În conformitate cu art.6 alin.(3) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, participanții publici sunt obligați să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate și să asigure condițiile tehnice necesare realizării schimbului de date. De asemenea, alin.(3¹) al aceluiași articol prevede că participanții publici sunt obligați să asigure prestarea serviciilor fără a solicita documente în cazul în care datele conținute în aceste documente sunt disponibile în resurse informaționale și pot fi consumate sau furnizate prin intermediul platformei de interoperabilitate. Prin urmare, în scopul punerii în aplicare a dispozițiilor legale enunțate, considerăm necesar de reformulat pct.2 al Art.XII și de a-l expune în următoarea redacție:</p> <p>„2. Articolul 13:</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Eroarea tehnică a fost corectată conform sugestiei.</p> <p>Se acceptă.</p>

	<p>la alineatul (1), litera e), după cuvintele „structurilor teritoriale de asistență socială” se completează cu textul „/structurilor de asistență socială și protecție a drepturilor copilului din municipiul Chișinău/UTA Găgăuzia,” iar ultima propoziție se exclude;</p> <p>se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) În cazul în care datele enumerate la alineatul (1) sunt disponibile în resursele informaționale de stat și pot fi furnizate în mod electronic, Consiliul sau structurile sale teritoriale vor accesa și consuma aceste date prin intermediul platformei de interoperabilitate.”.</p> <p><i>În susținerea obiecției expuse, menționăm că, în momentul de față, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă este deja participant la schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), fapt ce permite deja, sub aspect tehnic, asigurarea aplicării prevederilor alineatului (11), cu care se propune de a fi completat art.13 din Legea nr.60.2012.</i></p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei</p>	<p>Se propune ca persoanele care prestează servicii de asistență socială la domiciliul, chiar dacă vor încheia un contract de prestări servicii vor fi asigurate social și medical. Structurile teritoriale de asistență socială, care vor angaja persoanele, să plătească aceste contribuții.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Urmare a acceptării propunerilor altor participanți la procesul de avizare și de la consultările publice, în rezultatul cărora a fost revăzută propunerea de a angaja personalul respectiv în baza contractului de prestări de servicii. Persoanele respective vor fi în continuare angajate în baza contractului individual de muncă. Proiectul legii a fost ajustat în mod corespunzător.</p>
<p>Changing the way we care</p>	<p>Se solicită modificarea regimului juridic a raporturilor de muncă ale asistenților parentali profesioniști (inclusiv concediu de odihnă și medical).</p>	<p>Se acceptă. A se vedea explicațiile mai sus.</p>
<p>UNICEF</p>	<p>La Art.III. Se propune ca în Legea asistenței sociale nr. 547/2003 considerăm oportun revizuirea propunerilor de reglementare a activității individuale în domeniul prestării</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Urmare a acceptării propunerilor participanților la procesul de avizare și de la consultările publice, în rezultatul cărora a</p>

	<p>serviciilor sociale ca formă de organizare a activității profesionale de către asistentul parental profesionist, părinte – educator, asistent personal.</p> <p><i>Existența riscului ca activitatea în baza contractului prestării servicii să reducă din garanțiile sociale ale profesioniștilor menționați, în special plata indemnizației pentru incapacitatea temporară de muncă în cazul concediului medical de lungă durată.</i></p> <p><i>Garantarea dreptului la asigurare medicală și respectiv accesul la serviciile medicale.</i></p> <p><i>Reglementarea expresă a perioadei de încheiere a contractului, a condițiilor de stabilire a cuantumului și plății remunerației pentru munca prestată.</i></p> <p><i>Determinarea condițiilor cu privire la acreditarea prestatorilor de servicii în mod individual.</i></p>	<p>fost revăzută propunerea de a angaja personalul respectiv în baza contractului de prestări de servicii. Persoanele respective vor fi în continuare angajate în baza contractului individual de muncă. Proiectul legii a fost ajustat în mod corespunzător.</p>
UNICEF	<p>La Art.IV. La Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale propunem să fie reglementat mecanismul și autoritatea responsabilă de monitorizare a calității serviciilor sociale.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Inspectoratul Social de Stat asigură monitorizarea calității serviciilor sociale.</p>
UNICEF	<p>La Art.V. La Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, propunem:</p> <p>- Delimitarea clară a competențelor specialiștilor în protecția drepturilor copilului angajați de autoritatea tutelară locală și Agenția Teritorială de Asistență Socială pentru a determina intervențiile în cazul existenței situației de risc pentru copil, necesității luării copilului de la părinți.</p> <p>Se propune reglementarea competenței de organizarea și funcționare a Comisiei pentru protecția copilului aflat în dificultate, pentru a asigura un caracter continuu al activităților privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prevenirea separării copilului de familie și dezinstituționalizării copiilor, 	<p>Se acceptă parțial. Prin prisma comentariului expus, pentru a omite neclaritățile legate de competențele specialiștilor în protecția drepturilor copilului se propune revizuirea prevederilor art. 6, alin. (2) prin excluderea cuvintelor „angajat în cadrul primăriei”.</p> <p>Se acceptă. Vor fi operate modificări la cadrul normativ subsidiar (pachet Hotărâri de Guvern), care vor viza inclusiv operarea modificărilor ce se impun la Hotărârea Guvernului nr. 7/2016.</p>

	<p>- Aprobarea solicitanților la funcția de asistenți parentali profesioniști și a părinți-educatori,</p> <p>- Eliberarea avizelor cu privire la ajutorul bănesc în cadrul serviciului de sprijin pentru familiile cu copii etc.</p> <p>Se consideră oportun reglementarea în Legea asistenței sociale a aspectelor privind luarea în considerare a rapoartelor Comisiei pentru protecția copilului aflat în dificultate referitor la necesitatea consolidării sau extinderii serviciilor sociale la elaborarea Programelor de dezvoltare a serviciilor sociale.</p>	<p>Nu se acceptă. Conform prevederilor propuse în proiectul Regulamentului viitoarelor ATAS, acestea vor avea atribuțiile de a evalua nevoile de servicii sociale și dezvoltare a acestora (preluând actualele atribuții ale APL II, reglementate în LP nr. 436/2006 privind administrația publică locală. De asemenea, odată cu ajustările propuse a fi operate în HG nr. 7/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru protecția copilului aflat în dificultate, acestea vor putea, în continuare, să prezinte rapoarte semestriale viitoarelor ATAS (modificarea pct. 6., sbp 9)) cu referire la necesitățile de dezvoltare sau extindere a anumitor servicii sociale.</p>
UNICEF	<p>La Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60/2012 urmează a fi expuse clar arile de intervenție și mecanismele de monitorizare a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități prin intermediul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă. Menționăm că în condițiile articolului 33 al Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, monitorizarea trebuie să fie în baza unui mecanism independent.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă va asigura colectarea, analiza și raportarea datelor cu privire la drepturile persoanele cu dizabilități. Totodată, HG nr.1033/2016 prevede modalitatea de monitorizare a implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, realizată periodic (o dată la 4 ani). În schimb, CNDDCM va asigura cu date statistice sintetizate anual, care vor servi la evaluarea și dezvoltarea politicilor în sensul asigurării drepturilor persoanelor cu dizabilități.</p> <p>Redacția nouă a Pct.7 din Art.XII: „La articolul 55, alineatul (1) sintagma „de asemenea” se exclude, iar după sintagma „acestor persoane” se completează cu textul „, inclusiv prin intermediul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să colecteze, analizeze și raporteze anual conform Matricei de indicatori, aprobată de Guvern, date statistice cu privire la persoanele cu</p>

UNICEF	<p>La Art. XIII. La Legea fondului de susținere a populației nr. 827/2000, autorii propun excluderea finanțării serviciilor sociale, iar în articolul 5 din proiectul legii se menționează utilizarea mijloacelor fondului de susținere a populației pentru finanțarea serviciului social sprijin pentru familiile cu copii. În context, această reglementare presupune că serviciul social menționat nu va fi inclus în pachetul minim de servicii sociale și nu va fi finanțat din bugetul de stat? Menționăm, că serviciul sprijin pentru familiile cu copii este mult mai complex și nu se reduce doar la componenta monetară.</p> <p>Reieșind din obiectivele serviciului de prevenire a instituționalizării și a asigura dezinstituționalizarea copiilor, considerăm oportun asigurarea finanțării serviciului respectiv din bugetul de stat.</p>	<p>dizabilități.”</p> <p>Nu se acceptă. Legea nr.827/2000 a fost exclusă din proiect.</p>
UNICEF	<p>La Art.XX. La Dispoziții Finale și Tranzitorii din proiect recomandăm să fie reglementată perioada tranzitorie de implementare a reformei, asigurându-se sustenabilitatea financiară a serviciilor sociale în care calitatea de fondator o au autoritățile publice locale de nivelul II.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Conceptul reformei și proiectul legii prevede asigurarea finanțării de la bugetul de stat a serviciilor sociale în care calitatea de fondator actualmente o au autoritățile publice locale de nivelul II. Aceste servicii vor fi transferate în subordinea ministerului sau după caz vor fi servicii pe lângă ATAS (fără personalitate juridică).</p>
Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă	<p>La Art. XI. În titlul Art. XII. Textul „Legea privind nr. 5/2006 incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități x”, se expune în următoarea redacție: „Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Erorile au fost corectate conform sugestiei.</p>
Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă	<p>Pct.7 din Art.XII, se expune în redacție nouă, cu următorul cuprins: „La articolul 55, alineatul (1) sintagma „de asemenea” se exclude, iar după sintagma „acestor persoane” se completează cu textul „, inclusiv să monitorizeze respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități prin intermediul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, care</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă va asigura colectarea, analiza și raportarea datelor cu privire la persoanele cu dizabilități. Totodată, HG nr.1033/2016 prevede modalitatea de monitorizare a implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, realizată periodic (o</p>

	colectează, analizează și raportează anual conform Matricei de indicatori, aprobată de Guvern.”	dată la 4 ani). În schimb, CNDDCM va asigura cu date statistice sintetizate anual, care vor servi la evaluarea și dezvoltarea politicilor în sensul asigurării drepturilor persoanelor cu dizabilități. Redacția nouă a Pct.7 din Art.XII: „La articolul 55, alineatul (1) sintagma „de asemenea” se exclude, iar după sintagma „acestor persoane” se completează cu textul „, inclusiv prin intermediul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să colecteze, analizeze și raporteze anual conform Matricei de indicatori, aprobată de Guvern, date statistice cu privire la persoanele cu dizabilități.”
Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă	Se propune ca pct. 9 din Art. XII. să se completeze cu un punct nou 10, cu următorul cuprins: „În art. 4 după cuvintele: „în condițiile legii.” se va adăuga următoarea propoziție: „În cazul în care acordurile (convențiile) privind asigurările sociale, la care Republica Moldova este parte, cuprind alte reglementări decât cele din prezenta lege, se aplică normele stabilite prin aceste acorduri (convenții).”	Se acceptă. Art. XII a fost completat cu respectivul enunț.
CALM	La Art.I. pct.2: Modificările operate în art.6 ¹ din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă necesită a fi modificate, deoarece „competențele autorităților publice centrale în domeniul asistenței sociale” nu pot fi în același timp competențe delegate, dar și fiind atribuite la domeniile proprii de activitate ale municipiului Chișinău și UTA Găgăuzia.	Nu se acceptă. Competențele respective nu sunt concomitent și proprii și delegate. Este doar titlul articolului, care reprezintă o sinteză a conținutului acestuia. Însă competențele proprii sunt prevăzute la alineatul (1), iar posibilitatea de delegare a competențelor este prevăzută la alineatul (2).
CALM	La Art.II. pct.1: Prin modificările operate în Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, nu este clar de ce „competențele autorităților publice centrale în domeniul asistenței sociale” sunt excluse din competența APL II, însă nu sunt excluse din competențele consiliului local și atribuțiile primarului. Această reglementare contradictorie creează confuzie vis-a-vis de intențiile autorilor proiectului de lege, deși în Nota informativă una din cauzele	Nu se acceptă. Excluderea competențelor respective din domeniul asistenței sociale ale APL II din legea 436/2006 este condiționată de transferul acestor competențe către Agențiile teritoriale de asistență socială, conform Strategiei naționale de reformă a administrației publice (aprobată prin HG nr. 126/2023) și conceptului reformei Restart. Respectiv documente de

	<p>problemelor din domeniul prestării serviciilor sociale este indicată: „Referirea către APL I sau MMPS a problemelor ce țin de accesul limitat al populației la servicii sociale de calitate, deși această competență este delegată către APL II.”</p>	<p>politici nu prevăd la această etapă careva modificări în privința APL I.</p>
CALM	<p>La Art. III. pct. 1: Referitor la modificările propuse la Legea asistenței sociale nr. 547/2003, guvernarea sistemului asistenței sociale poate fi îmbunătățită, respectiv poate fi sporit accesul populației la servicii sociale de calitate, prin eliminarea structurilor teritoriale/raionale de asistență socială ineficiente, delegarea competențelor autorităților publice centrale în domeniul prestării serviciilor sociale către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi, care <i>de facto</i> prestează serviciile sociale primare, în concordanță cu principiul subsidiarității, care presupune exercitarea responsabilităților publice de către autoritățile care sunt cel mai aproape de cetățeni.</p> <p>Noile reglementări au un caracter confuz, deoarece:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nu este clar câte structuri teritoriale de asistență socială vor exista și unde se vor afla? - ce presupune nivelul local de implementare a serviciilor sociale, e vorba de fiecare localitate (sat (comună) și/sau oraș (municipiu)) sau de mai multe localități? Dacă vorbim de serviciile sociale, credem că un termen mai oportun pentru realizarea acestora ar fi „prestarea serviciilor sociale”, termenul „implementare” fiind utilizat în legătură cu politicile publice și prevederile legale. <p>La Art. III. pct. 4: Noua redacție a lit. f) din art.12 alin. (2) din Legea nr.547/2003 la fel creează confuzie, deoarece în redacția propusă, spre deosebire de cea actuală, nu este clar</p>	<p>Sunt mai degrabă comentarii privind oportunitatea reformei, decât propuneri/ obiecții/recomandări concrete referitor la dispozițiile proiectului de lege. Conceptul reformei Restart și nota informativă la prezentul proiect de lege descrie mai detaliat necesitatea reformei și principalele elemente ale acesteia.</p> <p>Nu se acceptă. Numărul structurilor teritoriale este descris în conceptul reformei ATAS <u>Ministerul Muncii și Protecției Sociale (gov.md)</u>. Mai concret pentru fiecare raion va exista câte o structură teritorială de asistență socială (ca și subdiviziune teritorială a Agențiilor). Structura și organigramele fiecărei Agenții urmează să fie aprobate prin Hotărâre de Guvern (și nu în proiectul legii).</p> <p>Se acceptă parțial. Sintagma la nivel local a fost exclusă din definiția noțiunii de structură teritorială de asistență socială.</p> <p>Se acceptă. Lit. f) va avea următorul cuprins:</p>

<p>cu care autorități ale administrației publice locale (APL I și/sau APL II) Ministerului Muncii și Protecției Sociale cooperează direct sau prin agențiile teritoriale de asistență socială. Concretizarea autorităților publice locale este obligatorie, în vederea evitării interpretărilor în procesul de aplicare a normelor juridice.</p> <p>La Art. III. pct.7: Prevederile art. 14 alin. (1) din Legea nr.547/2003, care stabilesc obligații pentru APL I, urmează a fi redactate, deoarece punerea în responsabilitatea APL I a unor sarcini, care țin de competența Guvernului/APC, fără alocarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării unor competențe delegate, este neconstituțională, contrară prevederilor naționale și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, astfel că este necesar de folosit termenul „poate asigura” sau „poate adopta” etc., după cum un astfel de termen este folosit în alin. (2).</p> <p>La Art. III. pct. 8: La art.15 din Legea nr.547/2003, redacția nouă a alin. (2) urmează a fi modificată, astfel ca APL I să determine de sine stătător efectivul minim necesar de personal al instituțiilor de asistență socială de nivel local, dat fiind faptul că potrivit art.6 alin. (2) și (3) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune; între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Mai mult ca atât, deoarece „competențele autorităților publice centrale în domeniul asistenței sociale” nu au fost delegate APL I, respectiv nu sunt finanțate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat, nu poate fi vorba de</p>	<p>„f) cooperează direct sau prin agențiile teritoriale de asistență socială cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și doi, cu prestatorii de servicii sociale și cu reprezentanții societății civile, în scopul dezvoltării serviciilor sociale și asigurării calității lor.”</p> <p><i>Notă:</i> Chiar dacă APL de nivelul doi nu vor mai avea atribuții în domeniul asistenței sociale, aceasta nu înseamnă că Ministerul (direct sau prin intermediul Agențiilor) nu va mai coopera și cu acestea (de exemplu prin folosirea bazei materiale în baza contractelor de comodat, etc).</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu face parte din obiectul de reglementare a prezentei legi la etapa actuală. Modificările operate la art. 14 sunt doar de natură tehnică și țin de schimbarea denumirii structuri teritoriale de asistență socială (actualele direcții raionale de asistență socială) cu denumirea noilor Agenții și subdiviziunile acestora.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Alin (2) al art. 15 va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Ministerul Muncii și Protecției Sociale determină efectivul minim necesar de personal al instituțiilor de asistență socială din subordinea sa, cu respectarea efectivelor limită aprobate de Guvern.”</p> <p>De asemenea Articolul 15 se completează cu alin. (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:</p> <p>....(2¹) Efectivul minim necesar de personal al instituțiilor de asistență socială din municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia se determină de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în comun cu autoritățile publice ale municipiului Chișinău, respectiv - ale UTA Găgăuzia.</p> <p>(2²) Efectivul minim necesar de personal al instituțiilor de asistență socială fondate de autoritățile administrației publice</p>
--	--

vre-o imixtiune a MMPS în activitatea APL I.	<p>Totodată, dat fiind faptul că în art. 15 din Legea nr.547/2003 sunt reglementate categoriile de personal din sistemul de asistență socială, precum și angajarea în baza contractelor individuale de muncă sau în baza contractelor de prestări servicii, se impune reglementarea expresă a autorităților care vor avea calitatea de angajator, în situația în care nu este clar cine are/poate avea o astfel de calitate.</p>	locale de nivelul întâi este stabilit de acestea în coordonare cu Agenția teritorială de asistență socială respectivă, conform arondării teritoriale.”
	<p>În condițiile în care nu creează dubii că „competențele autorităților publice centrale în domeniul asistenței sociale” sunt competențe delegate, este necesară modificarea art.22 din Legea nr.547/2003, astfel ca bugetele locale să fie excluse din lista surselor de finanțare a acțiunilor de asistență socială, în caz contrar prevederile actuale vor continua să fie în contradicție cu prevederile art.3 alin. (1) și (4) din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, care se referă la garanțiile autonomiei financiare, potrivit căroră bugetele unităților administrativ-teritoriale (inclusiv bugetele satelor (comunelor), orașelor (municipiilor)), constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, iar orice delegare de competențe suplimentare din partea statului în persoana Guvernului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate.</p> <p>La Art. III. pct. 11: Referitor la alin. (2¹) cu care se propune a fi completat art.23 din Legea nr.547/2003, nu este clar de care autorități ale administrației publice locale este vorba, în</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Este prevăzut la art. 13, alin. (3) al legii. Cât privește contractele de prestări servicii, în baza propunerilor/obiecțiilor recepționate în procesul de avizare/consultare publică și a analizei suplimentare, a fost reevaluată inițiativa de a angaja anumite categorii de personal din domeniul asistenței sociale în baza contractului de prestări servicii. În consecință va fi păstrat mecanismul actual de angajare în baza contractului individual de muncă, iar articolele relevante din proiectul legii au fost revăzute în acest sens (excluse/ajustate după caz).</p>
		<p>Nu se acceptă.</p> <p>Finanțarea măsurilor de asistență socială din contul bugetelor locale este un drept, și nu o obligație pentru APL nivelul I. Multe APL la inițiativa proprie, sau în cooperare cu parteneri de dezvoltare au deschis diferite servicii sociale, prin urmare trebuie să aibă posibilitatea (dreptul) de a le finanța din contul bugetului local. Considerăm că excluderea bugetelor locale de la acest articol ar crea blocaje și ar limita dreptul acestor APL de a finanța respectivele instituții și servicii create.</p>
		<p>Nu se acceptă.</p> <p>Norma „Autoritățile administrației publice locale asigură gestionarea cheltuielilor obținute prin transferuri cu destinație specială pentru realizarea competențelor delegate</p>

	<p>situația în care „competențele autorităților publice centrale în domeniul asistenței sociale se delegă autorităților administrației publice ale municipiului Chișinău și ale UTA Găgăuzia”. Concretizarea autorităților publice locale este obligatorie, în vederea evitării interpretărilor în procesul de aplicare a normelor juridice.</p>	<p>în domeniul asistenței sociale” are un caracter general. În cazul în care unitatea administrativ-teritorială respectivă primește resurse financiare prin intermediul transferurilor cu destinație specială pentru realizarea competențelor din domeniul asistenței sociale, va asigura gestiunea acestor resurse, în caz contrar nu are această responsabilitate. În plus, delegarea poate avea loc în viitor pentru toate (delegarea simetrică) sau doar o parte din autoritățile publice locale (asimetrică).</p>
CALM	<p>La Art. IV. pct. 1: Una din modificările la Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale, se referă la prestatorii publici de servicii sociale, iar dat fiind faptul că „competențele autorităților publice centrale în domeniul asistenței sociale se delegă autorităților administrației publice ale municipiului Chișinău și ale UTA Găgăuzia”, este necesară o redacție nouă și pentru lit.c) din alin. (2) al art.7 după cum urmează: „instituțiile de asistență socială ce pot fi create și gestionate de autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi”, astfel ca prevederile actuale să nu fie interpretate ca o obligație a APL I.</p> <p>La Art. III. pct. 4: Referitor la noua redacție a alin. (1) din art.9 a Legii nr. 123/2010, din nou nu este clar de care autorități ale administrației publice locale este vorba, în situația în care „competențele autorităților publice centrale în domeniul asistenței sociale se delegă autorităților administrației publice ale municipiului Chișinău și ale UTA Găgăuzia”. Concretizarea autorităților publice locale este obligatorie, în vederea evitării interpretărilor în procesul de aplicare a normelor juridice.</p>	<p>Nu se acceptă . Modificarea competențelor autorităților administrației publice locale de nivelul întâi nu face parte din obiectul de reglementare a prezentului proiect de lege, la această etapă a reformei.</p> <p>Se acceptă. Alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Agențiile teritoriale de asistență socială asigură dezvoltarea și gestionarea serviciilor sociale în conformitate cu competențele stabilite, în funcție de necesitățile identificate ale populației din teritoriul administrat, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale de <u>nivelul întâi și doi</u>, agenții economici, patronatele, sindicatele din teritoriu și cu asociațiile obștești din țară și din străinătate”;</p> <p>Notă: Chiar dacă APL de nivelul doi nu vor mai avea atribuții în domeniul asistenței sociale, aceasta nu înseamnă că Ministerul (direct sau prin intermediul Agențiilor) nu va mai</p>

	<p>coopera și cu acestea (de exemplu prin folosirea bazei materiale în baza contractelor de comodat, etc).</p> <p>Nu se acceptă. Proiectul legii nu propune modificări la articolul 10 din legea 123/2010. La această etapă a reformei, obiectul proiectului de lege este operarea modificărilor necesare legate de transferarea competențelor din domeniul asistenței sociale de la direcțiile raionale la Agențiile teritoriale de asistență socială.</p> <p>Nu se acceptă. Finanțarea măsurilor de asistență socială din contul bugetelor locale este un drept, și nu o obligație pentru APL. Multe APL la inițiativa proprie, sau în cooperare cu parteneri de dezvoltare au deschis diferite servicii sociale, prin urmare trebuie să aibă posibilitatea (dreptul) de a le finanța din contul bugetului local. Considerăm că excluderea bugetelor locale de la acest articol ar crea blocaje și ar limita dreptul acestor APL de a finanța respectivele instituții și servicii create.</p>	
<p>3. Similar prevederilor din Legea asistenței sociale nr. 547/2003, prevederile art. 10 din Legea nr. 123/2010, care stabilesc obligații pentru APL I, urmează a fi excluse sau reformulate ca posibilități, deoarece punerea în responsabilitatea APL I a unor sarcini, care țin de competența Guvernului/APC, fără alocarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării unor competențe delegate, este neconstituțională, contrară prevederilor naționale și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.</p> <p>La Art. III. pct. 7: În aceeași ordine de idei, similar prevederilor din Legea asistenței sociale nr. 547/2003 și în baza aceluiași argumente, este necesară modificarea art.26 și abrogarea art.27 din Legea nr. 123/2010, astfel ca bugetele unităților administrativ-teritoriale să fie excluse din lista surselor de finanțare a serviciilor sociale.</p>	<p>Se acceptă. Alineatul 1 din punctul 9 al proiectului de lege a fost revăzut din perspectiva recomandării, cuvântul „dezvolta” a fost substituit cu sintagma „pot dezvolta”.</p>	
CALM	<p>Prin completarea Legii nr. 5/2006 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități cu art.56¹. Autoritățile administrației publice locale, se stabilesc obligații pentru autoritățile administrației publice locale de a dezvolta programe locale de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități, din surse proprii, ceea ce este neconstituțional, contrar prevederilor naționale și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, deoarece în responsabilitatea APL I se pun sarcini, care țin de competența Guvernului/APC, fără alocarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării unor competențe delegate, astfel că este necesar de redactat aceste prevederi folosind termenul „pot dezvolta”.</p>	

CALM	La Art. XIII. pct. 3: În legătură cu modificarea art.5 din Legea fondului de susținere a populației nr. 827/2000 , necesitatea identificării resurselor financiare pentru asistența socială/sușinerea păturilor defavorizate ale populației, inclusiv copiilor, cu titlu de recomandare, ar fi cazul de exclus din lista beneficiarilor a participanților la cel de-al Doilea Război Mondial din cadrul Armatei Sovietice de ocupație și a celor asimilați cu aceștia, unii dintre care primesc ajutor material anual în mărime de 10000 de lei, în contextul războiului purtat de Rusia împotriva Ucrainei și desființării mai multor mituri cu privire la realitățile celui de-al Doilea Război Mondial pe teritoriul Republicii Moldova.	Nu se acceptă. Legea nr.827/2000 a fost exclusă din proiect.
CALM	La Art. XVIII: Modificări la Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale. Conceptul dat nu este corelat cu cadrul constituțional și legal al autonomiei locale financiare. În calitate de competență delegată domeniul social urmează a fi acoperit integral din contul bugetului de stat. Totodată rolul APL poate fi complementar în dependență de resursele disponibile. Prin urmare, acest concept și cadrul legal din domeniul asistenței sociale, inclusiv Legea finanțelor publice locale urmează a fi corelate cu cadrul constituțional și legal al autonomiei locale /APL.	Nu se acceptă. Competențele APL II în domeniul asistenței sociale sunt prevăzute la art. 4 alineatul (2), literele j), k) al legii 435/2006 privind descentralizarea administrativă drept domenii proprii de activitate și sunt finanțate din contul transferurilor cu destinație generală (de echilibrare). Prin urmare, odată cu preluarea acestor competențe de către Agențiile teritoriale de asistență socială care vor fi finanțate de la bugetul de stat, este necesară revizuirea modului de partajare a surselor de formare a fondului de susținere a unităților administrativ-teritoriale.
CALM	Art. XIX: Modificările la Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 , creează mai multe îngrijorări și neclarități. În situația în care structurile teritoriale de asistență socială ale raioanelor vor fi lichidate, respectiv vor fi create subdiviziuni teritoriale de asistență socială ale noilor agenții teritoriale de asistență socială, statul intenționează să exproprieze clădirile și construcțiile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale necesare pentru organizarea și prestarea de către stat a serviciilor sociale, precum și a altor activități de protecție și asistență socială a populației. În formula propusă a reglementărilor, statul va putea să exproprieze orice clădire și orice construcție proprietate	Se acceptă parțial. În vederea limitării posibilităților de utilizarea abuzivă/extinsivă a instrumentului de expropriere pe cauză de utilitate publică a bunurilor imobile necesare pentru organizarea de către stat a serviciilor sociale se propune completarea articolului 6 din lege cu alineatul 3 cu următorul conținut: se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Declararea utilității publice a serviciilor sociale în vederea inițierii procedurii de expropriere pentru cauză de utilitate publică a dreptului de proprietate sau folosință asupra imobilelor proprietate publică a unităților

	<p>publică a oricărei unități administrativ-teritoriale (sat, oraș, raion) din țară, sub pretextul necesității organizării și prestării de către stat a serviciilor sociale, precum și a altor activități de protecție și asistență socială a populației. Aceste acțiuni au un caracter discreționar cu consecințe foarte grave, iar reglementarea acestora se face în contradicție cu principiile oportunității, stabilității și predictibilității normelor juridice, dar și în situația în care legislația în vigoare oferă soluții pentru organizarea și prestarea de către stat a serviciilor sociale, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dreptul de folosință asupra bunurilor imobile pe un termen de până la 5 ani, dacă părțile nu convin asupra unui alt termen (art.2 alin. (1) lit. b) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999); - bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale pot fi transmise în administrare, gestiune, concesiune, comodat sau locațiune/arendă în condițiile Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținutarea proprietății publice sau ale altor legi speciale (art.5 alin. (4) lit. b) din Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice). 	<p>administrativ-teritoriale de nivelul al doilea se face cu respectarea următoarelor condiții:</p> <p>bunul imobil respectiv era folosit la data de 1 iulie 2023 pentru asigurarea prestării serviciului social/serviciilor sociale în cauză de către autoritățile administrației publice locale ale raionului în cauză;</p> <p>autoritățile administrației publice locale ale raionului în cauză au refuzat semnarea unui contract de comodat sau, după caz, transmiterea în proprietatea statului a bunului respectiv;</p> <p>bunul imobil respectiv este necesar pentru prestarea serviciului social, în cazul netransmiterii dreptului de folosință sau proprietate fiind pus în pericol interesul suprem al beneficiarilor de servicii sociale;</p> <p>relocarea serviciilor sociale respective în alt imobil nu este posibilă sau, ținând cont de interesul beneficiarilor serviciilor sociale respective - inoportună”.</p> <p>De asemenea au fost ajustate și alte prevederi în proiectul legii pentru a limita sfera de aplicare doar pentru bunurile aflate în proprietatea APL de nivelul al doilea. Eventuala expropriere pentru cauză publică a acestor imobile (dreptul de proprietate sau folosință) este justificat de transferul competenței și responsabilității de prestare a serviciilor respective de la raioane către viitoarele Agenții teritoriale de asistență socială. În plus, multe din imobilele respective utilizate în prestarea serviciilor sociale au fost la rândul lor donate raioanelor de către partenerii de dezvoltare sau transmise gratuit de către stat unităților administrativ-teritoriale respective. Considerăm că procedura de expropriere pe cauză de utilitate publică, inclusiv cu modificările introduse mai sus, vor asigura suficiente mecanisme de asigurare a echității și legalității.</p>
Casa Națională de Asigurări Sociale	La art.XIII din proiect, punctul 3) de completat cu un alineat nou cu următorul cuprins: la punctul 1) literele a), b), c), d), d ¹), e), f) se abrogă.	Se acceptă.

<p>Casa Națională de Asigurări Sociale</p>	<p>De completat proiectul cu un articol nou cu următorul cuprins:</p> <p>„Art... - Legea nr.190/2003 cu privire la veterani (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.84-86 art.392 din 16.05.2003) cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>La articolul 14:</p> <p>alineatul (1) litera a) va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) ajutor material anual în ajunul zilei de 9 mai, în conformitate cu legislația în vigoare,”</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>“(2) Cheltuielile legate de acordarea prestațiilor prevăzute la alin.(1) lit.a), a1), c) (parțial), f) și i) vor fi suportate din bugetul de stat.”</p> <p>La articolul 15:</p> <p>alineatul (1) litera a) va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) ajutor material anual în ajunul zilei de 9 mai, în conformitate cu legislația în vigoare,”</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>“(3) Cheltuielile legate de acordarea prestațiilor prevăzute la alin.(1) lit.a), a1), c) (parțial), h) și i) vor fi suportate din bugetul de stat.”</p> <p>alineatul (3¹) se abrogă.”</p>	<p>Nu se acceptă. Formularea actuală din Lege este explicativă și comprehensivă, comparativ cu formularea propusă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Formularea actuală din Lege este explicativă și comprehensivă, comparativ cu formularea propusă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă</p>
<p>Casa Națională de Asigurări Sociale</p>	<p>De completat proiectul cu alt articol nou cu următorul cuprins:</p> <p>„Art.... - Legea nr.121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.51 art.280 din 08.05.2001) cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu un articol nou, articolul 21 cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 21. Se stabilește ajutor material anual unor categorii de</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>cetățeni după cum urmează:</p> <p>a) ajutor material anual pentru persoanele cu dizabilități de pe urma acțiunilor de luptă din Afganistan și familiile (soții și unul dintre părinți; în cazul părinților aflați în divorț, cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale) participanților căzuți la datorie în acțiunile de luptă din Afganistan, în mărime de 1000 lei – până la 15 februarie;</p> <p>b) ajutor material anual pentru persoanele cu dizabilități de pe urma acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și familiile (soții și unul dintre părinți; în cazul părinților aflați în divorț, cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale) participanților căzuți la datorie în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, în mărime de 1000 lei – până la 2 martie;</p> <p>c) ajutor material anual pentru persoanele cu dizabilități a căror dizabilitate este cauzată de participarea la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, persoanele care s-au îmbolnăvit de boală actinică sau au devenit cu dizabilități în urma experiențelor nucleare, avariilor cu radiație ionizată și a consecințelor acestora la obiectivele atomice civile sau militare în timpul îndeplinirii serviciului militar ori special și familiile (soții și unul dintre părinți; în cazul părinților aflați în divorț, cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale) participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl decedați, în mărime de 1000 lei – până la 26 aprilie;</p> <p>d) ajutor material anual pentru participanții la cel de-al Doilea Război Mondial din rândul categoriilor specificate la art.7 alin.(2) pct.1) lit.a)–e) din Legea nr.190/2003 cu privire la veterani, pentru persoanele cu dizabilități de pe urma celui de-al Doilea Război Mondial din rândul categoriilor specificate la art.8 alin.(2) lit.a) din legea indicată, precum și pentru persoanele care au fost încadrate în grad de dizabilitate în urma rănirii, contuziei, schilodirii, fiind antrenate de organele puterii locale la strângerea munițiilor și a tehnicii militare, la deminarea teritoriului și a obiectelor</p>
--	--

	<p>în anii celui de-al Doilea Război Mondial, în mărime de 10000 de lei – până la data de 9 mai;</p> <p>e) ajutor material anual pentru persoanele asimilate participanților la război din rândul categoriilor specificate la art.7 alin.(2) pct.2) lit.a)–c) și e) din Legea nr.190/2003 cu privire la veterani, precum și pentru persoanele antrenate de organele puterii locale la strângerea munițiilor și a tehnicii militare, la deminarea teritoriului și a obiectelor în anii celui de-al Doilea Război Mondial, în mărime de 5000 lei – până la data de 9 mai;</p> <p>f) ajutor material anual pentru soții supraviețuitori ai participanților la cel de-al Doilea Război Mondial căzuți la datorie sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma celui de-al Doilea Război Mondial decedate, în mărime de 1000 lei – până la 9 mai;</p> <p>g) ajutor material anual pentru victimele reabilitate ale represiunilor politice din anii 1917–1990, în mărime de 1000 lei – până la 6 iulie.”</p> <p>Articolul 3 va avea următorul cuprins:</p> <p>“Art.3 - Alocațiile lunare de stat și ajutorul material anual, prevăzute de prezenta lege, se stabilesc și se plătesc de către organele de asigurări sociale de stat.”</p> <p>Articolul 3¹ va avea următorul cuprins:</p> <p>“Art.3¹. – Modul de stabilire și plată a alocațiilor lunare de stat și a ajutorului material anual, prevăzute de prezenta lege se stabilește de către Guvern.”</p> <p>Articolul 4 va avea următorul cuprins:</p> <p>“Art.4. – Cheltuielile legate de stabilirea și plata alocațiilor lunare de stat și a ajutorului material anual, prevăzute de prezenta lege, se suportă din mijloacele bugetului de stat.”</p>
--	---

Avizare/expertizare repetată
(scrisoarea nr. 01/2420 din 27.06.2023)

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova	Lipsă de obiecții și propuneri.	
Direcția asistență socială și protecția familiei Dubăsari	Se solicită luarea în considerare și includerea în buget prevederilor art. 12, alin. (11) din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar care prevede următoarele: „(11) Personalul unităților bugetare din partea stângă a Nistrului, al celor din satul Varnița, raionul Căușeni, din Noi, din satele Copanca și Hagimus, raionul Căușeni, din municipiul Bender, precum și personalul din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne din raionul Dubăsari beneficiază de salariul de bază determinat în condițiile prezentei legi, majorat cu 4 clase de salarizare succesive.”	Se acceptă. La art. XVIII din proiectul de lege a fost inclus un punct nou cu următorul cuprins: „La articolul 12, la alineatul (11) după cuvintele „Ministerului Afacerilor Interne” se completează cu cuvintele „ și structuri teritoriale de asistență socială” .”
Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”	Lipsă de obiecții și propuneri.	
Ministerul Afacerilor Interne	Lipsă de obiecții și propuneri.	
Ministerul Educației și Cercetării	Lipsă de obiecții și propuneri.	
Casa Națională de Asigurări Sociale	Pentru implementarea funcțională a Art.IV. - Legea nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație din proiectul prezentat, se propune intrarea în vigoare a acestuia începând cu 01.01.2024.	Se acceptă. Alin. (1) la Art. XIX va avea următorul cuprins:

		<p>„(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 octombrie 2023, cu excepția Art. IV care intră în vigoare la 1 ianuarie 2024.”</p>	
Cancelaria de Stat	<p>Se reiterează propunerea de modificare a alineatului (2) la art. 15 din Legea nr.547/2003 urmează a fi corelată cu prevederile art.7 lit. b) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern.</p> <p><i>Luarea deciziei asupra modului de organizare și funcționare, structurii și efectivului-limită ale structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerelor, reprezintă una din împuternicirile Guvernului.</i></p> <p>Sintagmele „se determină de” de la alin.(2¹) și „în coordonare” de la alin.(2²) al art.15 din Legea asistenței sociale nr.547/2003, se vor înlocui cu sintagma „în colaborare”.</p> <p>Se reiterează că prin derogare de la prevederile art.14 alin.(6) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, autorul propune crearea Agențiilor teritoriale de asistență socială, organizate teritorial în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale. În acest sens, se subliniază că structurile respective cad, inclusiv, sub incidența prevederilor art.31 din Legea nr.98/2012. Respectiv, în cazul în care serviciile publice descentralizate sunt administrate în mod direct de ministere, acestora nu li se atribuie statut de persoană juridică. În celelalte cazuri, atunci când li se atribuie statutul de persoană juridică, acestea vor avea un organ central și subdiviziuni teritoriale.</p>	<p>Se acceptă. Alin. (2) la art. 15 din proiectul de lege va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Efectivul minim necesar de personal al instituțiilor de asistență socială se determină cu respectarea standardelor minime de calitate a serviciilor sociale respective, aprobate de Guvern.”</p> <p>Se acceptă. Alin. (2¹) și (2²) de la art. 15 din proiectul de lege au fost excluse în conformitate cu propunerea în cauză de la alin. (2).</p> <p>Se acceptă. A fost revizuită propunerea, pentru a include derogare atât de la art. 14, alin. (6), cât și de la art. 31, alin. (4) a Legii 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.</p>	
Compania Națională de Asigurări,	Lipsă de obiecții și propuneri.		

<p>Direcția Principală a Sănătății și Protecției Sociale a Comitetului Executiv al Găgăuziei</p>	<p>Lipsă de obiecții și propuneri.</p>	
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova</p>	<p>Insistăm, ca prevederile art. 14 alin. (1) din Legea asistenței sociale nr. 547/2003, precum și prevederile art. 10 din Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale, care stabilesc obligații pentru APL I, să fie excluse sau reformulate ca posibilități, deoarece punerea în responsabilitatea APL I a unor sarcini, care țin de competența Guvernului/APC, fără alocarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării unor competențe delegate, este neconstituțională, contrară prevederilor naționale și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.</p>	<p>Nu se acceptă. Reiterăm fundamentarea inițială, a faptului că la moment obiectul proiectului de lege în cauză constă în operarea modificărilor necesare pentru crearea Agențiilor teritoriale de asistență socială și transferul competențelor din domeniul asistenței sociale de la UAT de nivelul al doilea (cu excepția municipiului Chișinău și UTA Găgăuzia) către viitoarele Agenții, precum și unele modificări fundamentale legate de acest proces.</p>
	<p>Se reiterează îngrijorările în legătură cu modificările la Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999, care sunt susținute și de către Ministerul Justiției.</p>	<p>Se acceptă parțial. Proiectul legii a fost completat cu condiționalități foarte clare pentru a limita posibilitatea de a expropria orice bun imobil proprietate a APL, după cum urmează: „se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Declararea utilității publice a serviciilor sociale în vederea inițierii procedurii de expropriere pentru cauză de utilitate publică a dreptului de proprietate sau folosință asupra imobilelor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea se face cu respectarea următoarelor condiții: a) bunul imobil respectiv era folosit la data de 1 iulie 2023 pentru asigurarea prestării serviciului social/serviciilor sociale în cauză de către autoritățile administrației publice locale ale raionului în cauză; b) autoritățile administrației publice locale ale raionului în cauză au refuzat semnarea unui contract de comodat sau, după caz, transmiterea în proprietatea statului a bunului respectiv; c) bunul imobil respectiv este necesar pentru prestarea serviciului social, în cazul netransmiterii dreptului de</p>

	<p>folosință sau proprietate fiind pus în pericol interesul suprem al beneficiarilor de servicii sociale;</p> <p>d) relocarea serviciilor sociale respective în alt imobil nu este posibilă sau, ținând cont de interesul beneficiarilor serviciilor sociale respective - inoportună”.</p> <p>În plus, conform legii, exproprierea are loc după o dreaptă și prealabilă despăgubire, iar conform completărilor sus-menționate, se va recurge la inițierea procedurii de despăgubire doar în situații excepționale, când nu vor putea fi identificate alte soluții și interesul suprem al beneficiarului de servicii sociale este pus în pericol.</p> <p>Nu în ultimul rând, legea conține un sistem de control și echilibru (checks and balances), cum ar fi declararea utilității publice de către Parlament, care este un organ reprezentativ și deliberativ (colegial, în care Legile și Hotărârile se iau într-un mod transparent în urma dezbaterilor), pronunțarea asupra exproprierii de către o instanță de judecată, în cazul în care nu s-a ajuns la un acord între părți, etc.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Finanțarea măsurilor de asistență socială din contul bugetelor locale este un drept, și nu o obligație pentru APL nivelul I. Multe APL la inițiativa proprie, sau în cooperare cu parteneri de dezvoltare au deschis diferite servicii sociale, prin urmare trebuie să aibă posibilitatea (dreptul) de a le finanța din contul bugetului local. Considerăm că excluderea bugetelor locale de la acest articol ar crea blocaje și ar limita dreptul acestor APL de a finanța respectivele instituții și servicii create.</p>
	<p>Este necesară modificarea art.22 din Legea nr.547/2003, modificarea art.26 și abrogarea art.27 din Legea nr. 123/2010, astfel ca bugetele locale/bugetele unităților administrativ-teritoriale să fie excluse din lista surselor de finanțare a acțiunilor de asistență socială, în caz contrar prevederile actuale vor continua să fie în contradicție cu prevederile art.3 alin. (1) și (4) din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, care se referă la garanțiile autonomiei financiare, potrivit cărora bugetele unităților administrativ-teritoriale (inclusiv bugetele satelor (comunelor), orașelor (municipiilor)), constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, iar orice delegare de competențe suplimentare din partea statului în persoana Guvernului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate.</p>

Ministerul Justiției	<p>La proiectul hotărârii Guvernului de aprobare a proiectului de lege menționăm că, reprezentarea Guvernului în Parlament este una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite la pct. 6 sbp. 6) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017. În acest context, precum și întru asigurarea uzanțelor normative, se propune includerea ministrului justiției în lista contrasemnatarilor hotărârii date.</p>	<p>Se acceptă. Ministerul a fost inclus în lista contrasemnatarilor.</p>
	<p>Cu referire la denumirea proiectului, se va reține că, în conformitate cu art. 42 alin. (2) și (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare - Legea nr. 100/2017), denumirea actului normativ trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării. După caz, denumirea poate conține o paranteză în care se indică laconic obiectul reglementării proiectului. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 42 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, denumirea actului normativ nu poate fi identică cu cea a altui act normativ în vigoare, cu excepția cazului în care proiectul noului act normativ prevede abrogarea actului normativ precedent cu aceeași denumire. În acest context, apare necesitatea revizuirii denumirii proiectului în sensul în care aceasta să includă o paranteză în care se va indica laconic obiectul reglementării proiectului sau obiectivul acestuia.</p>	<p>Se acceptă. Denumirea proiectului a fost completată cu textul în paranteze <i>„(reforma sistemului de asistență socială „Restart”)”</i></p>
	<p>La Art. I (Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală) La sintagma „UTA Găgăuzia” remarcăm că, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. Astfel, abrevierea dată se va indica desfășurat cu luarea în considerare a terminologiei din Legea nr. 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri). Similar se vor revizui și restul abrevierilor din proiect.</p>	<p>Se acceptă. Abrevierea a fost exclusă.</p>

	<p>La Art. II (Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999)</p> <p>Totodată, exproprierea bunurilor pentru organizarea și prestarea serviciilor sociale, precum și a altor activități de asistență socială în sensul amendamentului propus de autorului proiectului nu conține reglementări în ceea ce privește o eventuală despăgubire.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul de lege propune modificarea Legii nr. 488/1999 pentru a include posibilitatea declarării utilității publice și a unor servicii sociale de interes național, dar restul articolelor legii sunt aplicabile, nu e necesară modificarea lor. Cu alte cuvinte, dacă modificările respective vor fi adoptate de Parlament, prevederile legii ce țin de procedură, de stabilirea și plata despăgubirilor (art. 15-17) vor fi aplicabile și pentru exproprierea pentru cauză de utilitatea publică în legătură cu declararea utilității publice a unor servicii sociale.</p>
	<p>Adițional, soluția propusă spre completare la art. 1 nu corelează cu art. 5 alin. (2) în care se indică doar „servicii publice de interes național”. În context, urmează a se revizui terminologia în partea ce ține de tipul serviciilor pentru care poate fi declarată utilitatea publică.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Textul „, precum și a altor activități de asistență socială” a fost exclusă din formularea completării de la art. 1 din proiectul de lege. Alte articole au fost revizuite în mod asemănător, fiind păstrate doar serviciile sociale.</p>
	<p>La art. 5, alin. (1¹) la fel nu corelează cu alin. (2). Astfel, urmează a se face distincție între ce se consideră de utilitate publică (lucrări și servicii) și obiectul exproprierii (conform art. 2).</p>	<p>Se acceptă în ce privește revizuirea terminologia în partea ce ține de tipul serviciilor pentru care poate fi declarată utilitatea publică, textul „, precum și a altor activități de asistență socială” fiind exclus.</p> <p>Nu se acceptă în partea ce ține de lipsa unei distincții între ce se consideră de utilitate publică (lucrări și servicii) și obiectul exproprierii (conform art. 2). Examinarea atență a întregii liste de la alin. (1) a art. 5 relevă că în unele cazuri sunt enumerate lucrările (de utilitate publică), la alte puncte - obiecte (a se vedea spre exemplu litera j) și altele. Abordarea propusă la art. 5, alin. (1¹) urmează aceeași abordare ca și unele prevederi deja existente în lista enumerată la art. 5, alin. (1). În cazul în care se insistă pe această observație, ar fi necesară revizuirea deplină a articolului 5, alin. (1) pentru a exclude și exemplele sus-menționate în care sunt enumerate obiecte ale exproprierii alături de lucrări de utilitate publică.</p>

	<p>La pct. 4 remarcăm că, expresii cum ar fi „se adaugă” nu sunt caracteristice actelor normative de modificare, motiv pentru care se vor revizui. Adicional, se va ține cont că, cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvîntul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele” (observație valabilă pentru toate amendamentele din proiect).</p> <p>La art. 6 alin. (3) atragem atenția că, condițiile propuse pot limita autoritățile statului în a selecta bunurile imobile necesare pentru amplasarea Agențiilor teritoriale de asistență socială, motiv pentru care propunem revizuirea acestora. La pct. 5 propunem expunerea în redacție nouă a art. 7 alin. (2), astfel ajustînd și denumirea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.</p>	<p>Se acceptă. În plus, după o considerare mai atentă propunerea de completare a alin. (2) nu este necesară, deoarece deja propunerea de completare a art. (7) cu alin. (2¹) prevede componenta specifică a comisiei în cazul serviciilor publice de interes național în domeniul protecției și asistenței sociale.</p>
	<p>La art. 6 alin. (3) atragem atenția că, condițiile propuse pot limita autoritățile statului în a selecta bunurile imobile necesare pentru amplasarea Agențiilor teritoriale de asistență socială, motiv pentru care propunem revizuirea acestora. La pct. 5 propunem expunerea în redacție nouă a art. 7 alin. (2), astfel ajustînd și denumirea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.</p>	<p>Nu se acceptă. La etapa de avizare mai mulți participanți și-au exprimat îngrijorarea că instrumentul de expropriere pentru cauză de utilitatea publică pentru necesitățile de organizare și prestare a serviciilor de asistență socială ar putea fi utilizat pentru a expropria orice bun, a APL de nivelul 1 și 2. Prin urmare, pentru a se asigura că acest instrument de expropriere pentru cauză de utilitate publică este într-adevăr utilizat doar în cazuri excepționale și doar după considerarea altor opțiuni, autorul acceptat ca fiind judicioase propunerile de a specifica că exproprierea pentru cauză de utilitate publică, după o prealabilă și justă despăgubire se referă doar la bunurile folosite în prestarea serviciilor sociale de către respectivele UAT de nivelul doi, precum și alte condiții care să limiteze posibilitatea de aplicare aleatorie și a acestui mecanism.</p>
	<p>La Art. IV (Legea nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație) pct. 2, pentru corectitudinea redactării, se va indica că „Articolele 3, 31 și 4 vor avea următorul cuprins:”.</p>	<p>Se acceptă. Greșeala de formatare (superscript) a fost corectată ³¹ în loc de 31.</p>
	<p>La Art. V (Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani) se vor exclude cuvintele „și completările”, deoarece accepțiunea termenului „modificarea” include și completarea actelor normative, or, potrivit art. 62 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, realizată prin</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text (observație valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect).</p>	
<p>La Art. VI (Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale) avînd în vedere că se propun modificări doar la art. 11 din Legea nr. 397/2003, dispoziția de modificare va debuta cu referința la acest articol: „Art. VI. – Articolul 11 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 384-395, art. 612), cu modificările următoare, se modifică după cum urmează.”.</p>		<p>Se acceptă.</p>
<p>La Art. VII (Legea asistenței sociale nr. 547/20003)</p> <p>La pct. 1 propunerea de completare a art. 1 se va completa cu cuvintele „cu următorul cuprins”.</p> <p>La pct. 2 se vor rectifica semnele citării, deoarece nu sunt amplasate corect (a se vedea „sintagma violența în familie”).</p> <p>La pct. 5 nu este utilizată uniform terminologia cu definiția Agenției de gestiune a serviciilor sociale cu specializare înaltă din art. 1 – „gestionează serviciile sociale cu specializare înaltă” și „gestionează activitatea instituțiilor de asistență socială cu specializare înaltă”.</p> <p>La pct. 6 semnalăm că, norma propusă de autor la art. 13 alin. (5) după conținutul său nu sunt redacte clar, în special organizarea Agențiilor teritoriale de asistență socială, pentru un anumit număr de raioane, iar nota informativă nu conține argumente în acest sens.</p>		<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă, deoarece în Instituțiile de asistență socială cu specializare înaltă gestionate de Agenția Națională de Asistență Socială unde Ministerul Muncii și Protecției Sociale este fondator se prestează mai multe tipuri de servicii sociale cu specializare înaltă conform Nomenclatorului de Servicii Sociale. Comentariul a fost coordonat cu executorul de la Ministerul Justiției.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Alin. în cauză va avea următorul cuprins, în concordanță cu terminologia deja utilizată la art. 31 al legii:</p> <p>„(5) Prin derogare de la prevederile art. 14, alin (6) și art. 31, alin. (4) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, Agențiile teritoriale de asistență socială dispun de personalitate juridică, sunt</p>

	<p>La pct. 8 amendamentele ce vizează art. 15 alin. (1) și (2) se vor comasa după cum urmează: „alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:”.</p> <p>Adițional, la alin. (1) se va ține cont că substantivele, cu excepția celor proprii și toate celelalte părți de vorbire se scriu cu inițială mică după două puncte, în debutul enunțărilor subsumate.</p>	<p>amplasate pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale și sunt grupate zonal, în modul stabilit de către Guvern.”</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă</p>
	<p>La Art. VIII (Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane) Pentru corectitudinea exprimării se va redacta intenția normativă de modificare a art. 10 alin. (1) pornind de la faptul că se propune un singur amendament, care nu necesită a fi numerotat.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La Art. IX (Legea nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați) În scopul respectării exigențelor de redactare a actului normativ, propunem de a exclude cuvântul „nou” din redacția privind intenția normativă de completare a art. 19 cu un alineat.</p> <p>Obiecția este valabilă și situației similare de la Art. XV pct. 8 din proiect.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
	<p>La Art. XII (Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie) Noua redacție a art. 7 alin. (4) va include și numărul de ordine al alineatului (obiecție valabilă și pentru restul cazurilor de expunere în redacție nouă a elementelor structurale).</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La Art. XVI (Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți) La pct. 4 din proiect, atenționăm că, termenul „copii în conflict cu legea” nu corespunde termenilor sau noțiunilor consacrate în legislația națională,</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>or, Legea nr. 299/2018 privind măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant reglementează măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant. În context, în cazul în care termenul „copii în conflict cu legea” depășește după conținut termenul „copii cu comportament deviant” din Legea nr. 299/2018 pentru previzibilitatea și claritatea normei juridice, recomandăm de a reflecta termenul „copii în conflict cu legea” în noțiuni (art. 3 din Legea nr. 140/2013).</p>	
	<p>La Art. XVIII (Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar) La pct. 2 pentru asigurarea unui stil juridic specific normativ, recomandăm excluderea expresiei „după articolul 13”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La Art. XIX (Dispoziții finale și tranzitorii) La alin. (5) semnalăm că normele sunt parțial derogatorii în raport cu art. 32 din Legea nr. 158/2008, or, depunerea jurământului rămâne a fi obligatorie pentru funcționarul public în termen de 10 zile de la numirea în funcție. Astfel, recomandăm reformularea normei cu indicarea expresă a alin. (2) al art. 32 de la care se derogă.</p>	<p>Nu se acceptă. Este prevăzută depunerea jurământului. Cu titlu de informare, o soluție identică ca și concept și conținut a fost utilizată și în reformarea unor entități 2018 (Legea nr. 140/2018 pentru modificarea unor acte normative).</p>
<p>Ministerul Sănătății</p>	<p>Sub aspectul corectitudinii normelor de trimitere este necesar de revizuit prevederea de la art. I și anume la art. 4 alin. (9) lit. d) din Legea nr. 1585/1998 se propune substituirea textului „lit. l) - n)” cu textul „lit. l) și lit. n)” deoarece nu face parte din obiectul de reglementare.</p> <p>Totodată, dorim să atragem atenția la faptul că, conform prevederilor proiectului în cauză, instituțiile abilitate pentru evidența nominală a persoanelor cu dizabilitate severă sunt Agențiile teritoriale de asistență socială/structurile responsabile de asistența socială și protecția drepturilor copilului din municipiul Chișinău/UTA Găgăuzia, iar pentru persoanele cu dizabilitate severă cu vârsta de până la 18 ani rămâne în continuare Casa Națională de Asigurări Sociale (art. 4 alin. (9) lit. c) din Legea nr. 1585/1998).</p>	<p>Se acceptă</p>

Ministerul Finanțelor	<p>De ordin general</p> <p>Având în vedere faptul că, proiectul de hotărâre cu privire la proiectul de lege și calcule adiționale au fost actualizate de câteva ori, inclusiv calculele aferente impactului financiar remise pe e-mail, avizul este întocmit ca răspuns la scrisoarea nr.01/2649 din 11.07.2023, fiind luate în calcul estimările asupra bugetelor raionale reieșind din cheltuielile executate pentru anul 2022 și pentru celelalte costuri ce țin de reformă – cheltuielile precizate la situația din 30.06.2023.</p>	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor	<p>La Art. I ce vizează modificarea Legii nr. 1585/1998 <i>cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală</i></p> <p>Textul „La articolul 4 al Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38/39, art. 280), cu modificările ulterioare, alineatul (9) lit. d) va avea următorul cuprins:” se propune a fi substituit cu textul „La articolul 4, alineatul (9) lit. d) al Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38/39, art. 280), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:”, în modificarea redacțională.</p>	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor	<p>La Art. II, Ministerul Finanțelor este în (im*)posibilitate de a se expune/pronunța, întrucât propunerile la legea menționată vor avea impact financiar direct asupra bugetului de stat, care nu este indicat nici în nota informativă și nici în costurile reformei.</p> <p>* Probabil o greșeală de culegere a textului. În aviz de e scris „în posibilitatea”, dar după sens se are în vedere „în imposibilitatea”.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Mecanismul de expropriere pe cauză de utilitate publică va fi aplicat doar în cazuri extreme, când nu vor putea fi identificate alte soluții, precum comodatul, locațiunea, transmiterea cu titlu gratuit în proprietatea statului, etc. după cum și este specificat în proiectul legii, care stipulează că exproprierea pentru cauză de utilitate publică pentru necesitatea de organizare și prestare a serviciilor sociale se poate efectua doar în anumite cazuri/cu respectarea anumitor</p>

		<p>condiții. De asemenea, ținem să subliniem că este vorba de posibila aplicare a acestui mecanism doar în cazul imobilelor necesare pentru prestarea serviciilor sociale, nu și a imobilelor necesare pentru activitatea administrativă (oficiu/sedii) a ATAS/STAS.</p> <p>În fine, deoarece nu se cunoaște numărul de cazuri pentru care va fi necesară aplicarea în ultimă instanță a exproprierii pentru cauză de utilitate publică, costurile nu pot fi estimate exact.</p> <p>Concomitent menționăm că în nota informativă, tabelul privind „Costurile estimate ale Reformei” aceste cheltuieli au fost incluse în linia „Bugetul estimat pentru cheltuieli neprevăzute legate de reorganizare”.</p>
Ministerul Finanțelor	<p><i>La Art. IV-V ce vizează modificarea Legii nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație și Legii nr. 190/2003 cu privire la veterani.</i></p> <p>Proiectul în cauză, prin amendarea legilor respective, prevede acordarea ajutoarelor materiale anuale unor categorii de populație din contul bugetului de stat, care în prezent sunt finanțate din Fondul de susținere a populației, respectiv, unele modificări la Legea nr. 827/2000 nu se atestă. Prin urmare, întru evitarea dublărilor atestate se propune de completat proiectul cu articole noi cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. – Legea Fondului de susținere a populației nr. 827/2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 65-67, art. 460), cu modificările ulterioare, se abrogă.”,</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Nu este oportună abrogarea totală a legii la momentul actual, pentru că din Fondul de susținere a populației vor continua să fie finanțate anumite prestații sociale: compensarea parțială a cheltuielilor de transportare de peste hotare a corpurilor neînsuflite ale cetățenilor RM și cantinele de ajutor social. Totuși obiecția Ministerului Finanțelor se consideră oportună în vederea excluderii pachetului minim menționat în Lege, dat fiind faptul că acesta urmează să fie preluat la bugetul de stat ca urmare a reformei.</p> <p>Respectiv în prezentul proiect de lege s-a inclus modificarea Legii 827/2000, care prevede excluderea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pachetului minim și includerea acestuia în Legea 123/2010; - ajutor material anual unor categorii de cetățeni în Legea 121/2001. - finanțarea altor măsuri de asistență socială, stabilite de Ministerul Muncii și Protecției Sociale și/sau a remunerației/sporului pentru personalul din domeniul asistenței sociale care participă la proiecte sociale finanțate din surse externe, în limita mijloacelor prevăzute de

	<p>acordurile/memorandumurile de înțelegere semnate între Ministerul Muncii și Protecției Sociale și partenerii de dezvoltare.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Reieșind din argumentele menționate mai sus, Fondul de susținere a populației își va păstra sursa de venit din schimburile valutare. Cantinele de ajutor social vor continua să fie finanțate din această sursă.</p>	
Ministerul Finanțelor	<p>Art. – La art.8 din Legea nr.81/2003 privind cantinele de ajutor social (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.67-69, art.283), cu modificările ulterioare, alineatul (2), cuvintele „Fondului de susținere a populației,” se exclud.”.</p> <p>La Art. VI ce modifică prevederile <i>Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale</i>.</p> <p>Ținând cont de faptul că, planurile precizate ale bugetelor locale în decursul anului bugetar au tendința de a fi majorate destul de semnificativ din contul resurselor APL, nivelul executării la sfârșitul anului bugetar fiind inferior volumelor planificate. În acest sens, se consideră rațional ca indicii identificați prin calcule analitice pentru modificările operate la art.11 vizând Fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale și parametrul de divizare (Pd) să fie în baza datelor conform executării pentru anul 2022, și nu în baza datelor conform planului precizat pentru anul 2023 (la situația din 30.06.2023).</p> <p>Modificările operate la art.11 din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale (pct.18 din anexă) rezultă din diminuarea transferurilor cu destinație generală (TDG) pentru APL de nivelul al doilea, și are ca efect stabilirea proporției de 77% din impozitul pe venitul persoanelor fizice (IVPF), precum și a parametrului de divizare (Pd) de 29% a fondului de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale (FSF) în fondul de echilibrare a bugetelor locale de nivelul întâi (FEB1) și fondul de echilibrare a bugetelor locale de nivelul al doilea (FEB2). Stabilirea proporției din</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Conform propunerii MF, calculele au fost efectuate în baza bugetului executat 2022.</p>

	<p>IVPF în modificările operate la art.11 din Legea nr.397/2003 este eronată. Începând cu anul 2020, Fondul de susținere financiară a UAT a fost suplimentat cu o cotă-parte din impozitul pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător (ca sursă de formare a fondului), stabilită în legea bugetară anuală, care la moment constituie 10% din încasări. Din acest considerent afirmăm cu certitudine că, proporția de 77% prevăzută în modificarea art.11 din Legea nr.397/2003 ca și proporție din IVPF în viziunea autorului proiectului este incorectă și urmează a fi stabilită din Fondul de susținere financiară.</p> <p>Conform calculelor pe baza datelor privind executarea bugetelor locale pentru anul 2022, proporția atribuită FSF este de 65,7% și parametrul de divizare (Pd) se va modifica și va constitui 31,5%.</p> <p>În contextul celor menționate, propunem Art.VI din proiectul de lege să se expună în următoarea redacție:</p> <p>„Art.VI. - Articolul 11 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 384-395, art. 612), cu modificările următoare, se modifică după cum urmează:</p> <p>la alin (1), după cuvintele „Transferurile cu destinație generală se efectuează” de completat cu cuvintele „în proporție de 65,7%”;</p> <p>la alin. (3), cifrele „55%” se substituie cu cifrele „31,5%”.</p>	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor	<p>La Art. VII, modificările se referă la <i>Legea asistenței sociale nr.547/2003</i>.</p> <p>Modificările propuse la legea în cauză prevăd crearea Agenției de gestiune a serviciilor sociale cu specializare înaltă (în continuare Agenție), cu statut de autoritate administrativă în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale. În conformitate cu prevederile art. 6 din Legea nr. 123/2010, serviciile sociale cu specializare înaltă reprezintă un tip de servicii sociale. De asemenea, la art.12¹</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Pentru precizare, nu se propune crearea unei agenții noi, este vorba despre reorganizarea Agenției Naționale Asistență Socială, denumirea căreia este modificată, datorită implicațiilor pe care le are reforma Restart, cu ajustarea corespunzătoare a atribuțiilor. După adoptarea legii în cauză , va fi modificat și cadrul normativ secundar (HG nr.</p>

	<p>se menționează că, Agenția gestionează activitatea instituțiilor de asistență socială cu specializare înaltă, în care Ministerul Muncii și Protecției Sociale exercită calitatea de fondator.</p> <p>Totodată, Nota informativă la proiect nu oferă claritate vis-a-vis de Agenție și instituțiile respective, necesitatea creării acestora cu scopul de a asigura <i>un singur tip de servicii sociale</i>, precum și anumite costuri ce implică modificările menționate. Mai mult ca atât, în Nota informativă autorul intenționează să preia unitățile de personal de la Agenția Națională Asistență Socială pentru instituirea subdiviziunii din cadrul Ministerului care va fi responsabilă de coordonarea activității Agențiilor Teritoriale de Asistență Socială. Prin urmare, se recomandă de a preciza și a estima corespunzător modificările menționate mai sus.</p>	<p>1263/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale Asistență Socială, a structurii și efectivului-limită ale acesteia). Cât privește preluarea unităților de personal de la Agenție, va fi preluat doar o parte din unități, nu toate unitățile. Numărul de unități de personal și resursele pentru activitatea Agenției de gestiune a serviciilor sociale cu specializare înaltă vor fi în corespundere cu funcțiile îndeplinite (gestionarea doar a serviciilor sociale cu specializare înaltă și gestionarea Fondului de susținere a populației). Necesitatea păstrării agenției în cauză rezidă din principiile de activitate a administrației publice centrale de specialitate, conform cărora Ministerele sunt responsabile de elaborarea și implementarea politicilor publice, în timp ce gestiunea și asigurarea prestării serviciilor publice este pusă în sarcina autorităților administrative din subordinea ministerelor.</p>
	<p>La pct.10, în partea ce ține de modificarea redacției alineatului (2) din art. 23, aceasta se va reformula reieșind din atribuțiile în domeniul finanțelor publice ale autorităților publice centrale, stabilite la art. 21 (lit. g), i) din Legea nr.181/2014.</p> <p>Totodată, modificarea propusă la alineatul (2²) ce vizează asigurarea realizării, gestionarea mijloacelor financiare obținute prin transferuri cu destinație specială de către autoritățile administrației publice locale urmează a fi precizat, întru a avea claritate asupra celor expuse (propunerea se referă doar la autoritățile din alineatul (2¹) și urmează a fi precizate autoritățile sau la toate APL).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>La Art. IX, modificările ce se referă la articolul 19 al Legii nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul legii nu propune prin modificarea respectivă introducerea cărorva unități de personal suplimentare. Unitatea de gender este parte componentă intrinsecă din</p>

	<p>La pct.2 alineatul (2¹) textul „prin intermediul unei unități gender” de exclus, dat fiind faptul că numărul de unități nu formează obiectul legii.</p>	<p>conceptul și mecanismul Legii nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați. A se vedea spre exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Art. 2 definiția noțiunii de unitate de gender: „<i>unitate gender</i> – specialist abilitat cu funcții de promovare a egalității între femei și bărbați în instituția în care activează.” - Art. 15, lit. f); - Art. 19, alin. (4); - Art. 20, alin. (2), (4) și (5): <p>„(2) În cadrul autorităților administrației publice locale funcționează unități gender.</p> <p>(4) În cadrul autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, funcțiile unității gender sînt exercitate de către secretarul consiliului local.</p> <p>(5) Responsabilitatea pentru realizarea de către administrația publică locală a atribuțiilor stabilite de lege și pentru asigurarea activității unităților gender din subordine revine, respectiv, președintelui raionului și primarului.”</p> <p>Prin urmare, după cum reiese din cele menționate mai sus, modificarea propusă vine doar să precizeze anumite atribuții privind coordonarea implementării politicilor în domeniul respectiv, prin intermediul unităților existente deja conform cerințelor legii nr. 5/2006. Această prevedere nu implică costuri suplimentare.</p>
Ministerul Finanțelor	<p>La Art. X-XI, modificările ce se referă la <i>Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă și Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală</i></p> <p><i>La pct.1 – excluderea domeniilor proprii ale autorităților publice locale de nivelul al doilea (autoritățile raionale) de la art.4 alin.(2) literele j) și k) contravine principiului subsidiarității, ca principiu de bază a descentralizării administrative, stabilit la art.3 din legea prenotată, care presupune exercitarea responsabilităților publice de către autoritățile care sunt cel mai aproape de cetățeni. Reforma sistemului de asistență socială prin</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Necesitatea reformei a fost pe deplin fundamentată în conceptul reformei sistemului de asistență socială „Restart”, disponibil și pe pagina web www.restart.gov.md</p> <p>Atragem atenția că proiectul de lege este elaborat pentru asigurarea punerii în aplicare a acțiunii 13.30 din Capitolul 13 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023 (Monitorul</p>

	<p>centralizarea serviciilor de asistență socială se bazează pe excepția de la principiul nominalizat, care presupune că intervenția autorităților de nivel superior se manifestă atunci când aceste intervenții prezintă avantaje evidente ce rezultă din volumul și natura responsabilităților și din necesitatea de a asigura eficacitatea acțiunii publice. Cu siguranță, nu putem afirma că acțiunea dată va asigura eficacitate, anticipând apariția riscurilor de majorare a impactului negativ asupra cheltuielilor bugetului de stat ce urmează a fi suportate ulterior (majorări salariale, creare de instituții bugetare noi etc.) urmare a neprevăderii și estimării/cuantificării acestora.</p> <p><i>La pct.2 – în denumirea articolului sintagma „a municipiului Chișinău și UTA Găgăuzia” urmează a fi inclusă după cuvintele „proprii de activitate”, pentru a exclude orice ambiguitate în interpretare, deoarece pentru aceste autorități publice locale competențele aferente asistenței sociale rămân a fi domenii proprii de activitate, iar delegarea de competențe își păstrează mecanismul actual prin alocarea de transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat pentru toate APL de nivelul al doilea.</i></p>	<p>Official al Republicii Moldova, 2023, art.108-111, art.238), care prevede reforma Structurilor Teritoriale de Asistență Socială, inclusiv finanțarea serviciilor sociale din bugetul de stat. De asemenea, noua Strategie de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030 (aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.126/2023, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.130-133, art.285), care prevede la Acțiunea 1.4 din capitolul IV Administrația publică locală „<i>creșterea eficienței în furnizarea serviciilor publice din domeniu [...] asistenței sociale [...] prin crearea de servicii descentralizate ale [...] Ministerului Muncii și Protecției Sociale pe structura actualelor regiuni de dezvoltare și transferul către aceste structuri al funcțiilor actuale îndeplinite în aceste domenii de către consiliile raionale</i>”.</p> <p>Se acceptă parțial. Denumirea articolului va fi: „Articolul 6¹. Domenii proprii de activitate și delegarea de competențe în domeniul asistenței sociale a municipiului Chișinău și unități teritoriale autonome Găgăuzia”.</p> <p>La acest articol, atât competențele proprii cât și cele delegate se referă strict la domeniul social și doar la municipiul Chișinău și unitatea teritorială autonomă Găgăuzia. Delegarea competențelor în general despre care menționează Ministerul Finanțelor pentru toate APL de nivelul al doilea este prevăzută la art. 6, doar că în alte domenii și nu în domeniul asistenței sociale, pentru că APL de nivelul doi, cu excepția celor menționate la art. 6¹ nu vor mai avea nici competențe proprii, nici delegate în domeniul asistenței sociale.</p>
	<p>La Art. XII, modificările ce se referă la <i>Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie</i></p>	<p>Se acceptă. Alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p>

	<p>La pct.1 propunerea de la alineatul (4) urmează a fi revizuită, întrucât prevederile acestuia sunt interpretabile și nu oferă claritate.</p>	<p>„(4) Funcțiile de implementare a politicilor de prevenire a violenței în familie și de asistență socială a victimelor și agresorilor sunt îndeplinite la nivel local de Agențiile Teritoriale de Asistență Socială prin intermediul structurilor teritoriale de asistență socială și structura responsabilă de asistență socială și protecția drepturilor copilului din municipiul Chișinău/unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, în cadrul căreia se desemnează specialiști responsabili de domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și a reabilitării victimelor infracțiunilor.”;</p>
	<p>La Art. XIII, modificările ce se referă la <i>Legea nr.123/2010 cu privire la serviciile sociale</i>, prevede introducerea serviciilor sociale de bază.</p> <p>La pct. 3, care prevede modificarea art. 8 alin. (1) lit. f) și lit. h) din Lege, se recomandă revizuirea modificărilor prin prisma neînstituirii Agenției de gestiune a serviciilor sociale cu specializare înaltă, dar atribuirea acestui rol/funcții unei direcții din cadrul MMPS.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea explicațiile și argumentele de mai sus la Art. VII (notă, numărul articolelor se referă la numerotarea din varianta trimisă la revizuire. Consecutivitatea și numărul Art. în varianta finală a proiectului de lege s-a schimbat datorită reîncluzerii în proiectul de lege a modificărilor la <i>Legea Fondului de susținere a populației nr.827/2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.65-67, art.460)</i>).</p>
	<p>La pct. 4, alineatul (1) textul „în colaborare cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și doi, agenții economici, patronatele, sindicatele din teritoriu și cu asociațiile obștești din țară și din străinătate” se propune a fi exclus.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu este argumentată. În plus, redacția actuală a respectivului alineat este următoarea: „1) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea asigură dezvoltarea și gestionarea serviciilor sociale în conformitate cu competențele stabilite prin lege, în funcție de necesitățile identificate ale populației din teritoriul administrat, fie autonom, fie în comun cu alte autorități ale administrației publice locale, precum și în colaborare cu agenții economici, patronatele, sindicatele din teritoriu și cu asociațiile obștești din țară și din străinătate.” Proiectul de lege nu face decât să ajusteze articolul respectiv la noua arhitectură instituțională.</p>

	<p>Pct. 5, ce ține de completarea articolului 19¹ cu „Servicii sociale de bază” urmează a fi concretizat, într-o aducere clarităţii privind „pachetul minim de servicii sociale” (excluderea pachetului minim de servicii sociale) cu ajustarea în acest sens şi a altor acte normative.</p> <p>Totodată la alineatul (2) cuvântul „uniform” se propune a fi exclus.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Noțiunea de „servicii sociale de bază” o va înlocui pe cea de „pachet minim de servicii sociale”. Cadrul normativ subordonat legii va fi ajustat ulterior aprobării proiectului de lege 335/MMPS/2023.</p> <p>Cuvântul uniform va fi schimbat cu cuvântul echitabil</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Uniformitatea, sau tinderea spre un acces egal/universal la serviciile sociale de bază pentru tot teritoriul țării este una din caracteristicile și chintesența conceptului reformei sistemului de asistență socială.</p>
	<p>Art. XVIII – Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar</p> <p><i>Referitor la instituire a sporului lunar pentru grad de calificare profesională în domeniul asistenței sociale</i></p> <p>Propunerea de completare a art. 10 la Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar prin includerea sporului lunar pentru grad de calificare profesională în domeniul asistenței sociale, urmează a fi precedată de o argumentare și analiză detaliată, privind atribuirea doar la funcțiile expuse supra, potrivit numărului de beneficiari. Totodată propunerea respectivă urmează a fi analizată inclusiv din punct de vedere a impactului asupra altor categorii de personal ținând cont de principiul echității și nediscriminării, ori aplicarea principiilor identice de stabilire a sporului similar domeniului educației se consideră a fi nejustificată.</p> <p>Adițional, ținând cont de faptul că subiectul privind modul de stabilire și de conferire a categoriilor de calificare depășește sfera de competență a ministerului, se reiterează că, este necesar inițial de a se analiza și interveni cu aspecte</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Conform ultimelor discuții cu reprezentanții Ministerului Finanțelor, s-a convenit excluderea la această etapă a propunerilor de modificare a Legii nr.270/2018.</p> <p>În același timp, conform sugestiilor reprezentanților Ministerului Finanțelor, prevederile relevante domeniului formării profesionale a asistenților sociali au fost incluse în Legea asistenței sociale nr. 547/2003.</p>

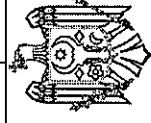
	<p>clare metodologice în vederea stabilirii unor norme, proceduri sau reguli, de aplicare în contextul abordat. Respectiv, la această etapă nu este claritate pe marginea mecanismului privind responsabilită de evaluarea calificării profesionale și atribuirea acestui grad, cerințele privind deținerea și instituirea gradului de calificare profesională prin aprecierea cu plata unui spor lunar.</p> <p>Astfel, la această etapă se consideră prematur de a fi inclusă o astfel de prevedere în Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.</p>	
Ministerul Finanțelor	<p><i>La Art. XV care modifică Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități</i></p> <p>Propunerea de la pct.4, ce ține de modalitatea de acordare a compensațiilor pentru serviciile de transport urmează a fi precizată, dat fiind faptul că nu este o claritate asupra modului/mecanismului de alocare a transferurilor cu destinație specială către beneficiari (în nota informativă lipsesc careva informații la subiect).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Compensația la transport va fi achitată de către Agențiile Teritoriale de Asistență Socială prin intermediul Structurilor Teritoriale de Asistență Socială, și prin transferuri cu destinație specială către bugetele municipiului Chișinău și unității teritoriale autonome Găgăuzia, de către structurile responsabile de asistența socială și protecția drepturilor copilului din municipiul Chișinău/unitatea teritorială autonomă Găgăuzia</p>
Ministerul Finanțelor	<p><i>Art. XIX – Dispoziții finale și tranzitorii</i></p> <p>Cu referire la prevederile alin.(1), modificările operate la Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale nu pot intra în vigoare în decursul anului 2023, doar începând cu 1 ianuarie 2024.</p> <p>Această excepție de punere în aplicare, prevăzută și la art.56 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, se întemeiază pe faptul că pentru anul bugetar în curs este imposibil de aplicat indicii de modificare a formulei de calcul a TDG, deoarece, este necesar de stabilit o anumită proporție din volumele acestor transferuri prevăzute în Anexa nr.7 la Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr.359/2022 pentru lunile rămase cu care urmează a fi diminuate TDG odată cu intrarea în vigoare a proiectului de lege. Însă cel mai dificil, practic imposibil, este de a stabili</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La sugestia Ministerului Finanțelor, precum și ținând cont și de propunerile altor participanți la procesul de avizare, momentul intrării în vigoare legii în cauză a fost revizuit. Astfel, se propune ca legea să intre în vigoare la 1 ianuarie 2024, cu excepție prevederilor care prevăd constituirea Agențiilor teritoriale de asistență socială, care vor intra în vigoare la 1 octombrie 2024, deoarece pentru a asigura transferul de competențe la 1 ianuarie 2024, procesul de constituire a Agențiilor trebuie să fie inițiat mai devreme.</p>

	<p>și determina mijloacele financiare din contul TDG care au fost alocate pentru domeniul asistenței sociale și care pentru alte domenii proprii de competență în virtutea acțiunii <i>principiului universalității</i> din Legea nr.181/2014.</p> <p>În același context, considerăm necesar o interpretare clară a alineatului (1) cu precizarea expresă a datei de intrare în vigoare, întrucât în cadrul discuțiilor s-a convenit că unele prevederi nu este posibil a fi implementate de la 1 octombrie.</p>	
Ministerul Finanțelor	<p>Propuneri de completare a Notei informative</p> <p>1. Ajustarea notei, ținând cont de ultimele calculele prezentate (prin e-mail), precum și de discuțiile din cadrul ședințelor de lucru. Totodată, urmează a fi completată nota cu expunerea clară/argumentată a modificărilor propuse pentru fiecare articol din proiectul de lege și indicarea detaliată a costurilor/impactului propunerilor înaintate.</p>	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor	<p>2. Ajustarea calculelor prezentate și <i>excluderea indexării la IPC</i> din toate calculele prezentate, dat fiind faptul că indexarea se efectuează la etapa proiectului de buget și doar conform cadrului normativ.</p>	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor	<p>3. Referitor la cheltuielile estimative aferente reformei, în partea ce ține de <i>costurile de echilibrare</i>, este necesar a fi clarificate următoarele momente.</p> <p>Reieșind din analizele și simulările efectuate, există impact și consecințe ale reformei urmare a centralizării sistemului de asistență socială de la APL nivelul al doilea. Impactul negativ asupra bugetelor locale pe fiecare APL în parte, va fi calculat ulterior repetat urmare a coordonării cu autorul proiectului a abordării puse la baza calculelor și revizuirii/ajustării datelor utilizate la estimare.</p>	<p>MMPS ia act de comentariul MF. Alocarea bugetelor către MMPS și consiliile raionale se face prin Legea Anuală a Bugetului de Stat. MMPS se va expune prin aviz la proiectul Legii Bugetului de Stat pe anul 2024, având în vedere impactul reformei „Restart”.</p>

	<p>Totodată, ținem să subliniem că, pierderile APL de nivelul al doilea care urmează să le suporte urmare a implementării reformei sunt necesar de a fi acoperite. Totuși, aceste pierderi ale bugetelor raionale nu vor fi acoperite suplimentar din contul bugetului de stat, dar din contul diminuării volumului de alocații către MMPS, urmare a diminuării volumelor de transferuri de echilibrare către bugetele raionale și centralizate la bugetul de stat. Acest deziderat este bazat pe faptul că volumele de transferuri reținute la bugetul de stat (nealocat bugetelor raionale) pentru unele APL de nivelul al doilea depășesc nivelul cheltuielilor aferente asistenței sociale acoperite din contul resurselor proprii ale APL respective, utilizând în calcule o medie pe republică.</p>	
Ministerul Finanțelor	<p>4. <i>Referitor la propunerea de instituire a unor funcții noi în Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar</i></p> <p>În contextul propunerii de completare a Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar la compartimentul „Personal de specialitate din domeniul asistență socială și sănătate (G6)” la personalul cu studii superioare cu titlurile funcțiilor „<i>asistent social-comunitar</i>”, „<i>specialist în protecția drepturilor copilului</i>” și „<i>consilier (de familie, în adicții victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale)</i>”, cu stabilirea claselor de salarizare 56 și respectiv la personalul cu studii profesionale tehnice cu titlurile funcțiilor „<i>asistent social-comunitar</i>” și „<i>consilier (de familie, în adicții victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale)</i>”, cu clasa de salarizare 48, se menționează că, potrivit estimărilor recepționate aprobarea funcțiilor date nu majorează efectivul limită din sistemul de asistență socială ci doar clarifică și delimitează atribuțiile persoanelor care aveau competențele din domeniu.</p>	

	<p>Respectiv, se accentuează că din 1025 de asistenți sociali, 900, care activează în primărie se transferă în funcția de asistent social comunitar, iar 125 de asistenți sociali vor exercita în continuare funcția de asistent social în cadrul serviciilor sociale, impactul financiar aferent funcției date fiind de 5 180,3 mii lei.</p> <p>În acest sens informația analizată nu stabilește clar care este argumentarea pentru impactul calculat de 6 591,3 mii lei pentru cele 66 funcții de <i>specialist în protecția drepturilor copilului</i> (33) și <i>consilier (de familie, în adicții victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale)</i> (33), în contextul în care nu este indicat personalul celor funcții deja instituite urmează a fi angajate/transferate în funcțiile noi create, similar situație menționate supra (reiterăm că funcțiilor total instituite nu majorează efectivul limită existent de 10 074 unități).</p> <p>În acest sens, nota informativă a proiectului, inclusiv anexele acesteia urmează a fi completate cu calcule și argumentări adiționale privind impactul obiectiv al propunerii de completare a Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar la compartimentul cu titlurile funcțiilor menționate supra.</p> <p><i>Referitor la indexarea impactului financiar al propunerilor la componenta cheltuieli de personal, la IPC conform indicilor macro-economi</i></p> <p>Conform art. 12, alin. (15) din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, valoarea de referință stabilită pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar se reexaminează anual în funcție de condițiile economice din țară și de <u>posibilitățile</u> bugetului public național, cel puțin la nivelul prognostic al ratei inflației. Anual, Ministerul Finanțelor, ținând cont de prevederile cadrului normativ menționate supra, precum și bazându-se pe principiul sustenabilității financiare a bugetului de stat, asigură indexarea valorilor de referință și respectiv a salariilor personalului din sectorul bugetar,</p>
<p>Se acceptă parțial</p> <p>După prognoza MMPS cele 66 de funcții de „<i>specialist în protecția drepturilor copilului</i>” și „<i>consilier (de familie, în adicții victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale)</i>” vor fi ocupate, prin transfer, de actualii asistenți sociali (care la moment au clasa de salarizare 52). Conform calculelor repetate, MMPS estimează că pentru acoperirea diferenței de salariu este necesar un buget suplimentar de 446,9 mii lei. Acesta va acoperi diferența din cauza transferului de funcții la asistent social cu clasa de salarizare 52 la funcția de specialist în protecția drepturilor copilului și consilier (de familie, în adicții victime ale violenței în familie, victime ale violenței sexuale) cu clasa de salarizare 56.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>IPC a fost exclus din toate calculele estimate cu privire la costul reformei.</p>

	<p>prerogativa dată fiind în exclusivitate în responsabilitatea și sarcina ministerului. Astfel, indexarea cheltuielilor de personal (precum și a celorlalte tipuri de cheltuieli aferente reformei RESTART) la IPC conform indicilor macro-economici cum am menționat mai sus, se consideră a fi neargumentată și nu poate fi susținută de către Ministerul Finanțelor.</p>	
Ministerul Finanțelor	<p>5. În viziunea Ministerului Finanțelor se atestă riscuri ce țin de costurile imprevizibile de implementarea a reformei, precum și risc eminent ca urmare a planificării extinderii serviciilor pe termen mediu și lung.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>MMPS a planificat pentru anul 2023 - 30 mln lei și pentru anul 2024 suma de 70 mln lei la linia de buget „Bugetul estimat pentru cheltuieli neprevăzute legate de reorganizare”</p> <p>Cu privire la extinderea serviciilor sociale - aceste au fost excluse din bugetul estimat.</p>
	<p>6. De asemenea, este de menționat că în proiectul propus atestăm lipsa viziunii și, respectiv, a modificării cadrului normativ privind compensarea diferenței de tarife la energia electrică și gazele naturale pentru unele localități din raioanele Dubăsari, Căușeni și Anenii Noi, care la fel sunt cheltuieli în acest domeniu și se finanțează prin TDS.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform Art.3. din Legii nr.1435/2002, „plata compensațiilor către beneficiari se va efectua prin intermediul bugetelor satelor (comunelor) respective din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat”.</p> <p>Această propunere nu face obiectul prezentului proiect de lege (nu se modifică competențele APL de nivel I).</p>
Centrul Național Anticorupție	<p>Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la promovarea și respectarea dreptului la protecție și asistență socială a populației vulnerabile din Republica Moldova, prin asigurarea accesului echitabil la servicii sociale de calitate.</p> <p>(fără obiecții).</p>	

Digitally signed by Iacub Alexandru
Date: 2023.07.19 16:00:59 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Secretar General

Alexandru IACUB